

Elena Piligaci, Ana Magas, Elena Scripa

ABECEDAR

Manual pentru clasa I
a școlilor cu predarea în limba română

*Recomandat de Ministerul Învățământului și Științei,
Tineretului și Sportului al Ucrainei*

УДК 811.135.1(075.2)
ББК 81.474.1я7
ПЗ2

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки,
молоді та спорту України*
(наказ МОНмолодьспорту України від 07.02.2012 р. № 118)

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Експертизу здійснював Інститут педагогіки НАПН України

Пілігач О.Г.

ПЗ2 Буквар. Румунська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою : підручник для 1 класу / О.Г. Пілігач, Г.І. Магас, О.К. Скіпа. – Львів : Світ, 2012. – 120 с. : іл.

ISBN 978-966-603-738-4

УДК 811.135.1(075.2)
ББК 81.474.1я7

ISBN 978-966-603-738-4

© Пілігач О.Г., Магас Г.І., Скіпа О.К., 2012
© Тимофій В.П., Яблонська С.І., Чернишева С.С., ілюстрації, 2012
© Видавництво «Світ», макет, художнє оформлення, 2012

ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

Слова Павла Чубинського

Музика Михайла Вербицького

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

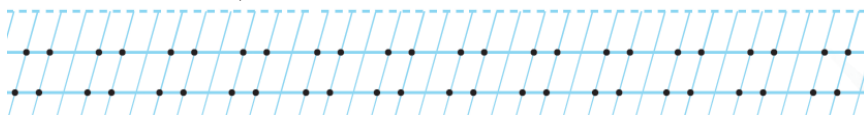
Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

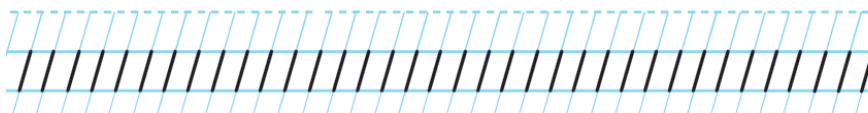
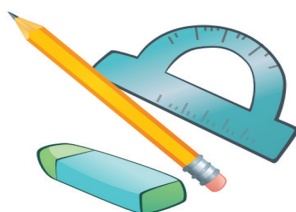
Școala

Bună ziua, școală!
Cuibușor de soare!
Noi suntem micuții, cu abecedare!
Am venit încoace, să-nvățăm a scrie:
Mama, soare, pace, dor, prietenie!
Am venit de-acasă, să-nvățăm aici –
Cât de mare-i Țara,
Cât de dulce-i graiul,
Cât de scumpă-i mama!
Bună ziua, școală!
Cuibușor de soare!
Învăța-vom bine,
Dragă-nvățătoare!

Clasa. Rechizitele școlare

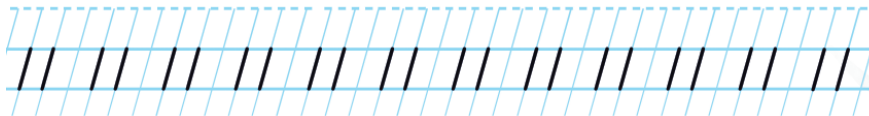
Capra cu trei iezi

_____.

_____?

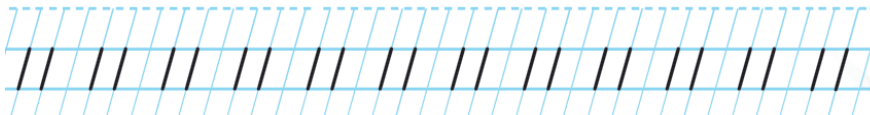

_____!

_____.

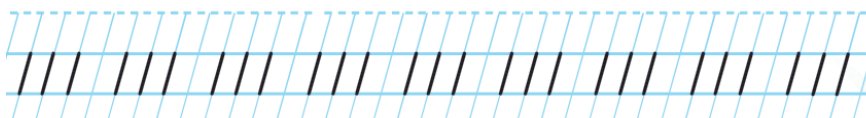
Pungața cu doi bani

_____.

_____.

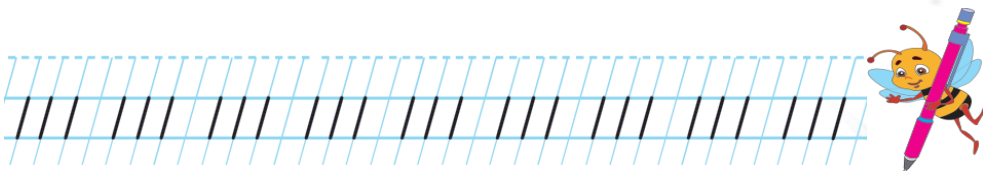

_____.

_____!

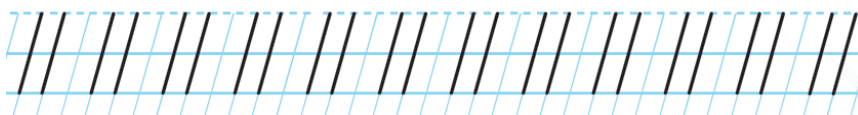
Fata babei și fata moșneagului

_____.

_____?

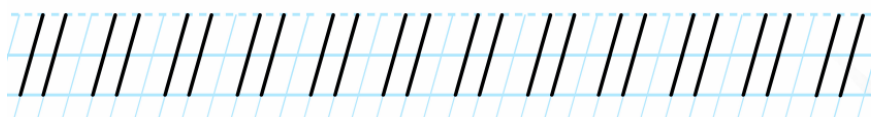

_____!

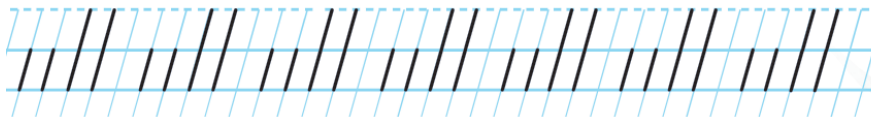
_____!

În grădină

└───┐

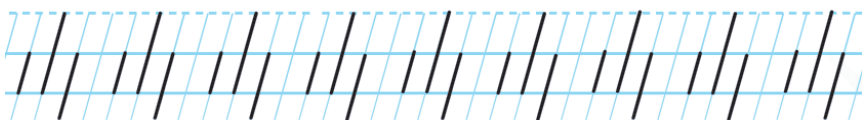
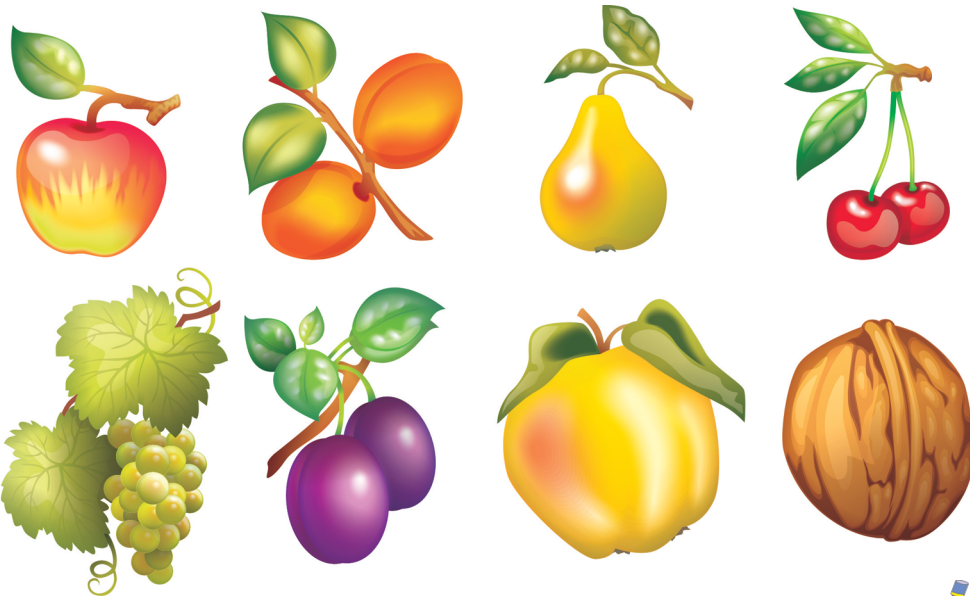

În livadă

_____?

_____.

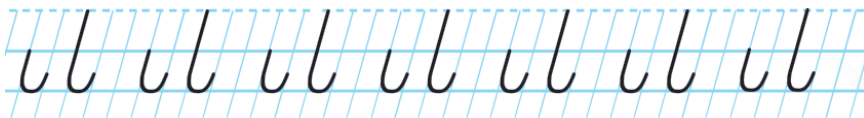

Regimul zilei

_____?

_____.

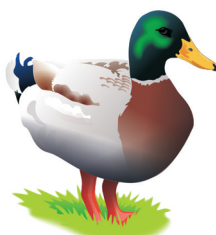
_____?
 _____!

La rêu

_____.

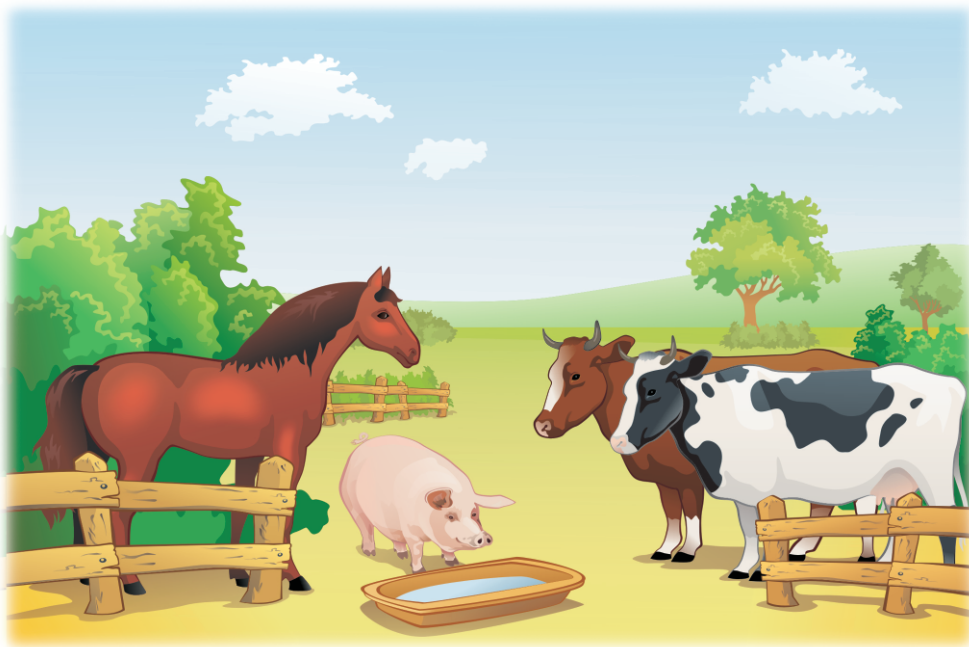
La magazin

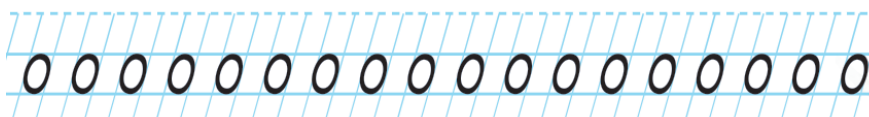
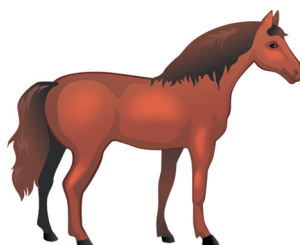
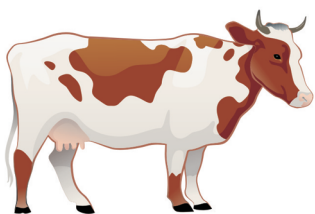
_____.

Animalele domestice

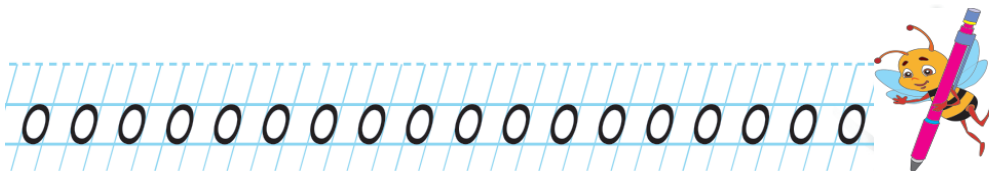
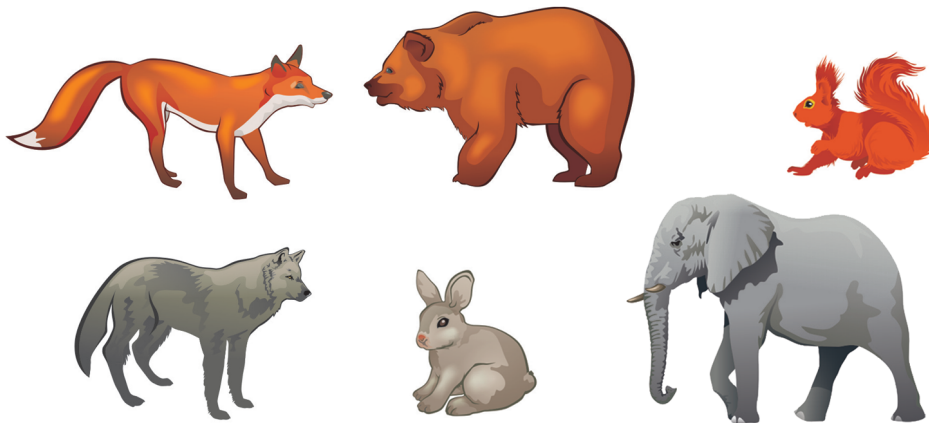
_____?

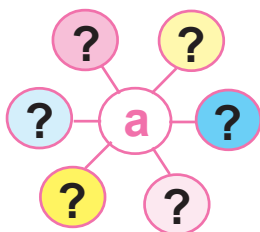
Animalele sălbatice

_____?

Aa

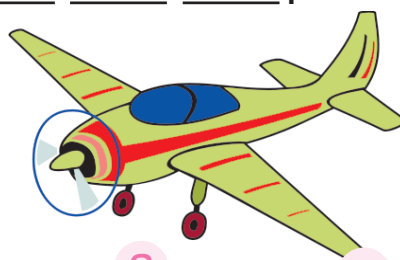
_____ ?
 _____ .

a -a -a-

a-

a - - - -

a - • -

a- - • - •

a - • - •

a A

a a a a a a

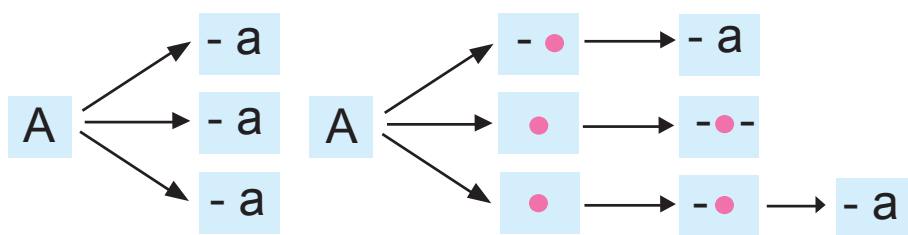
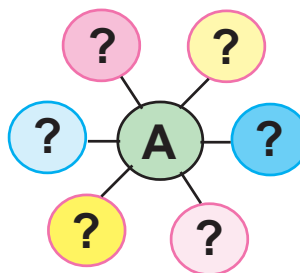

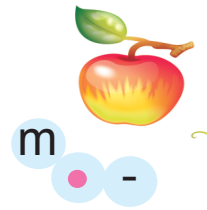
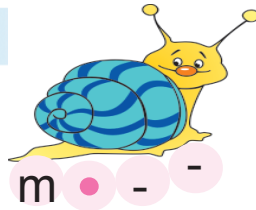
_____.

_____.

Mm

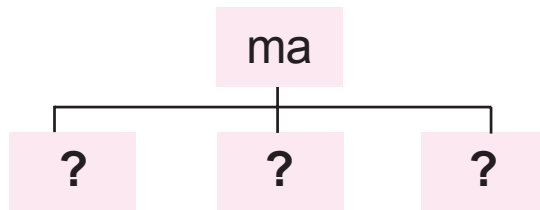
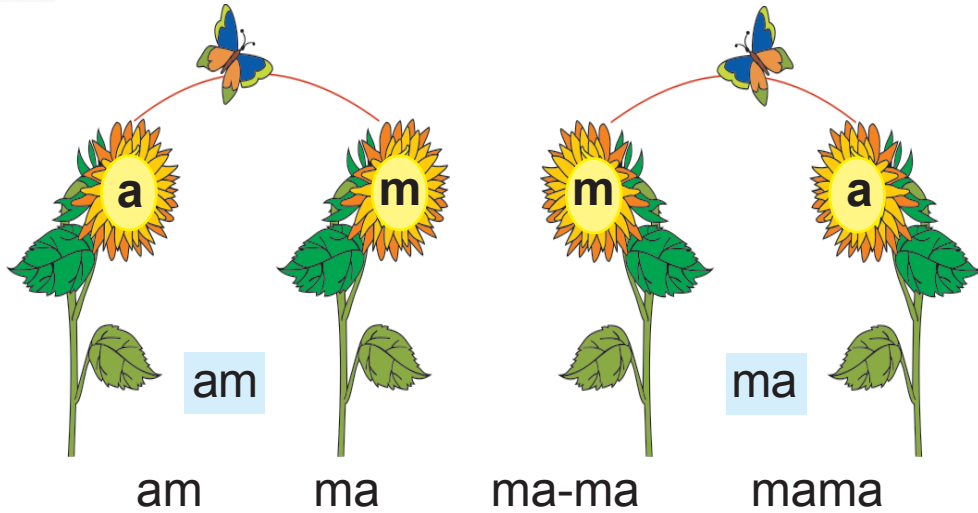
ma - a

ma - a - a

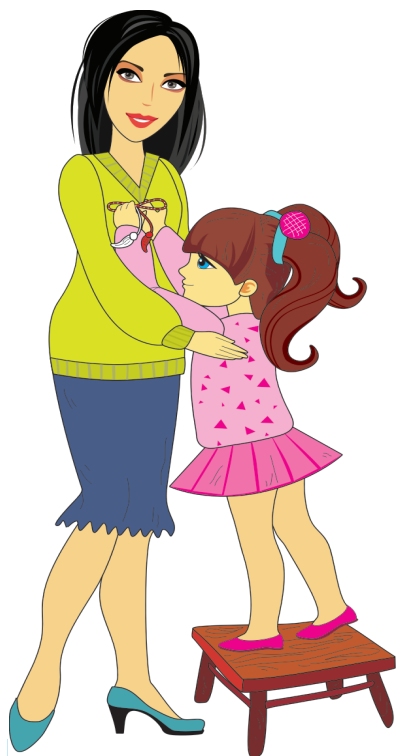
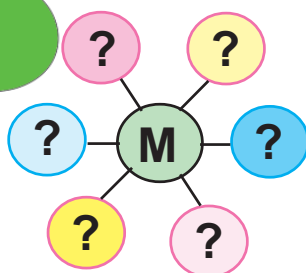
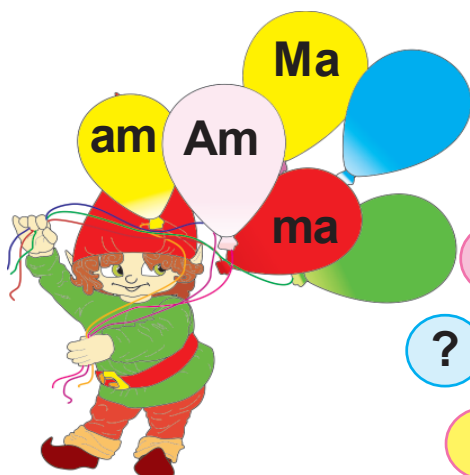
ma - • -a-

m M

ma ma mama

_____.

_____.

Aa Mm Aa Mm

am ma Am Ma

Ma-ma ma-ma

Mama mama

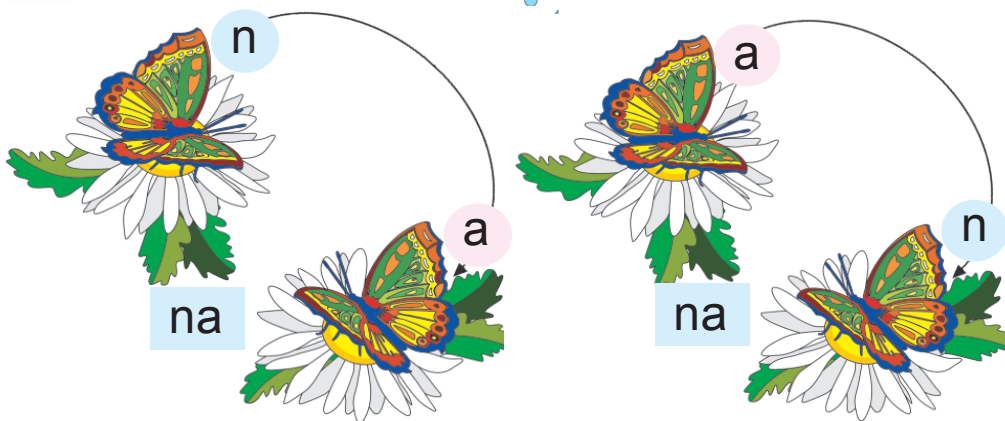
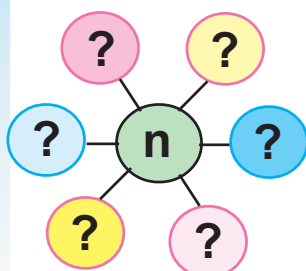
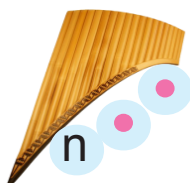
M

M M M M Ma Ma

Nn

Aa Mm Nn

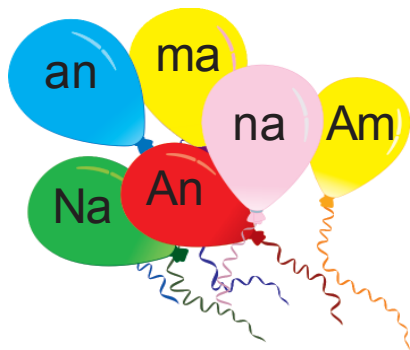
na an ma am
na-na na-na
ma-ma mama

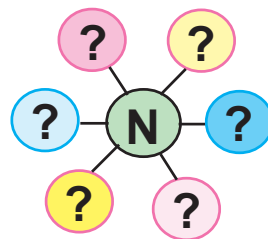
n N

n n na an Ana

A-na
Na-na
Ana
Nana

n • - a

_____, Ana?

_____ n • - •.

Nn Mm Aa

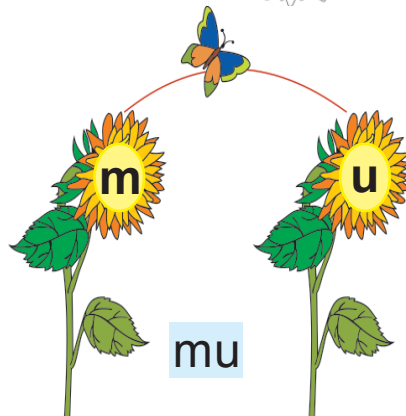
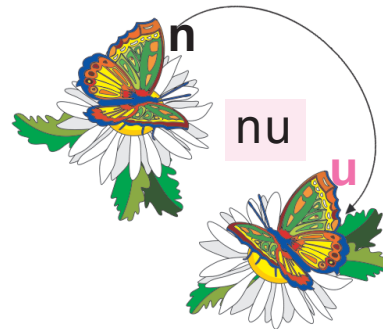
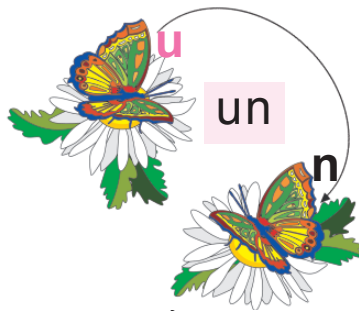
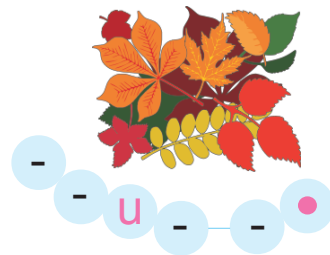
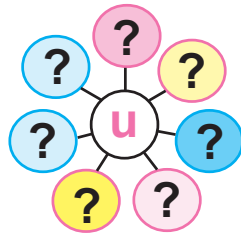
am an ma na
mama Nana Ana

N N N N Nana Nana

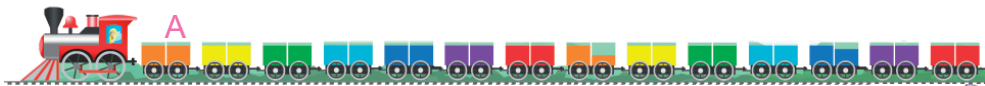
Uu

Uu	Aa	Mm	Nn
Un	An	um	Na
Nu	na	mu	ma

u-nu unu

u-na una

U - - a • - a

_____ ?
 _____ .

Un	una	Nana	Ana
Nu	na	mu	ma
am	an	au	ua

Uu	Aa	Mm	Nn
----	----	----	----

u - - -

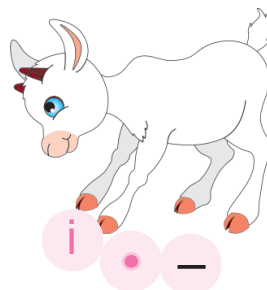
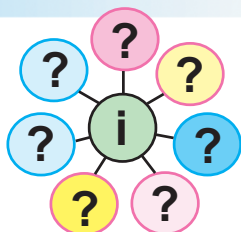
um - - -

u u u u Un Un Um

li

ia ai
iu ui
im mi
in ni

i •

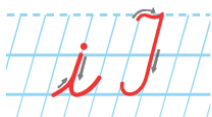
i ni m •

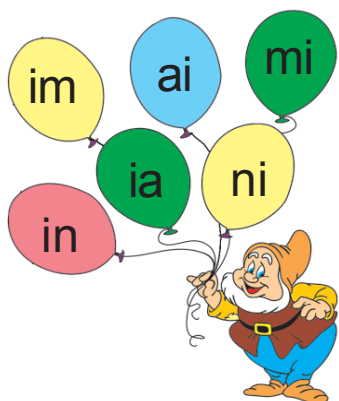
i • - u - •

in an am um un
ni mi ia ai au

nai	ia	au	ma
mai	nu-ia	iau	i-ni-ma
mama	nua	mia	inima

nai mai mia nua inima

A-na Na-na I-na Ni-na
Ana Nana Ina Nina

Am un nai.

_____.

Nina ia nu-ia-ua.

_____?

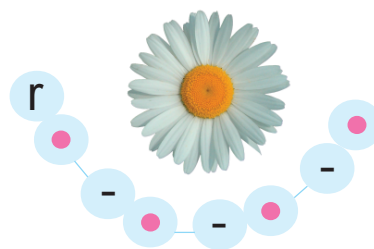
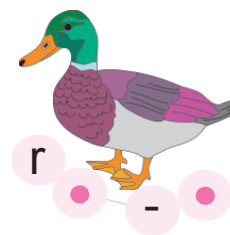
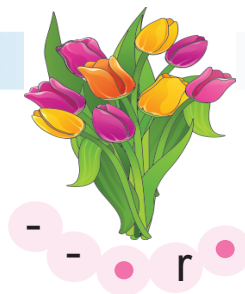
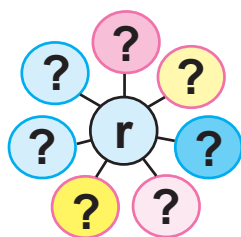

~~~~~Ina Mia Nina

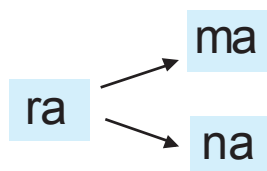
Rr

ra ar
ri ir
ru ur

rar	ram	ra-ma
ra-na	iar-na	ar-ma
ur-ma	a-ur	a-mar

rama	rana	iarna	arma
urma	aur	iar	amar

_____?

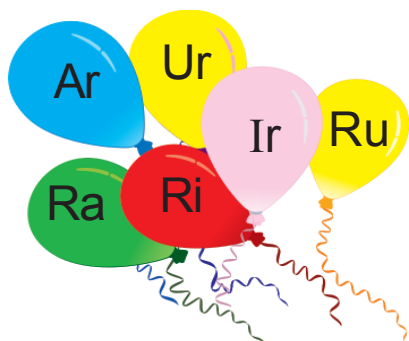
_____!

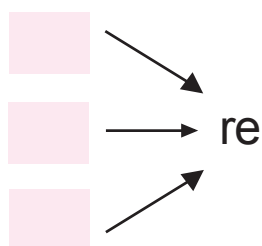
r R

r r rama aur

r • n - u n • - a

— Maria, _____ ?

— _____, Rima.

Ri-ma	Rima
Ri-na	Rina
Ma-rin	Marin
ma-ri-nar	marinar

Ma-ri-a	Maria
Ma-ri-na	Marina
Ma-ri-an	Marian
Ma-ri-a-na	Mariana

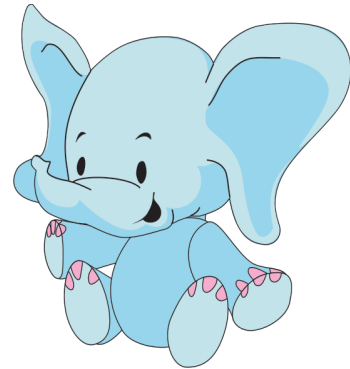
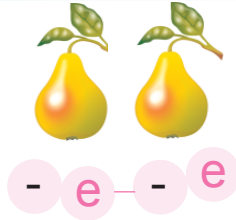

R R R Rima Maria

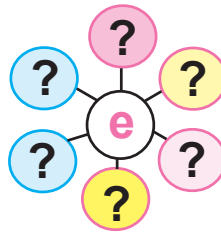

Ee

e - e -an-

em me
en ne
er re
ei ea

me-re

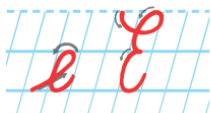
mie-re

ma
mu
mi
me

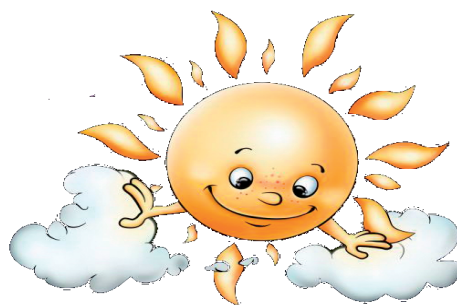
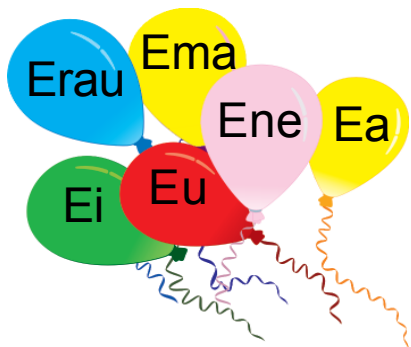
re

ea	nea	neam	ne-nea
ia	iau	iar	iar-na
a-re	nu-me	ru-men	
ma-re	nu-me-re	ru-meni	
ra-re	re-nu-me	ru-me-ne	

e e era ieri mie

- a - e

n ri

Ene e mare. Are mure.
Ema e mai mare. Ea are mere.
– Maria, ia mere rumene!

ieri era eram erai

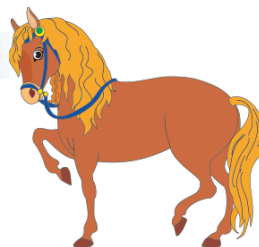
Irina are 5 ani.

E E E Ema are mere.

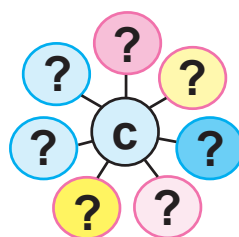
Cc

ca ac

cu uc

ec ic

C	•	C	•	-

C	-	•	-	•	-	e	•

ac	rac	mac	car
cuc	cui	mic	crin

ca-re	car-ne
care	carne

ca-ri-e	nu-ca	ca-na	ca-me-ra	ma-ca-ra
carie	nuca	cana	camera	macara

ca -

ca -

ca - -

c c

c c car rac cuc

Ni-cu
Nicu

A-ni-ca
Anica

Co-ri-na
Corina

Car-men
Carmen

Nicu e cu Carmen.

Ea e mare.

– Nicu, ia nuca!

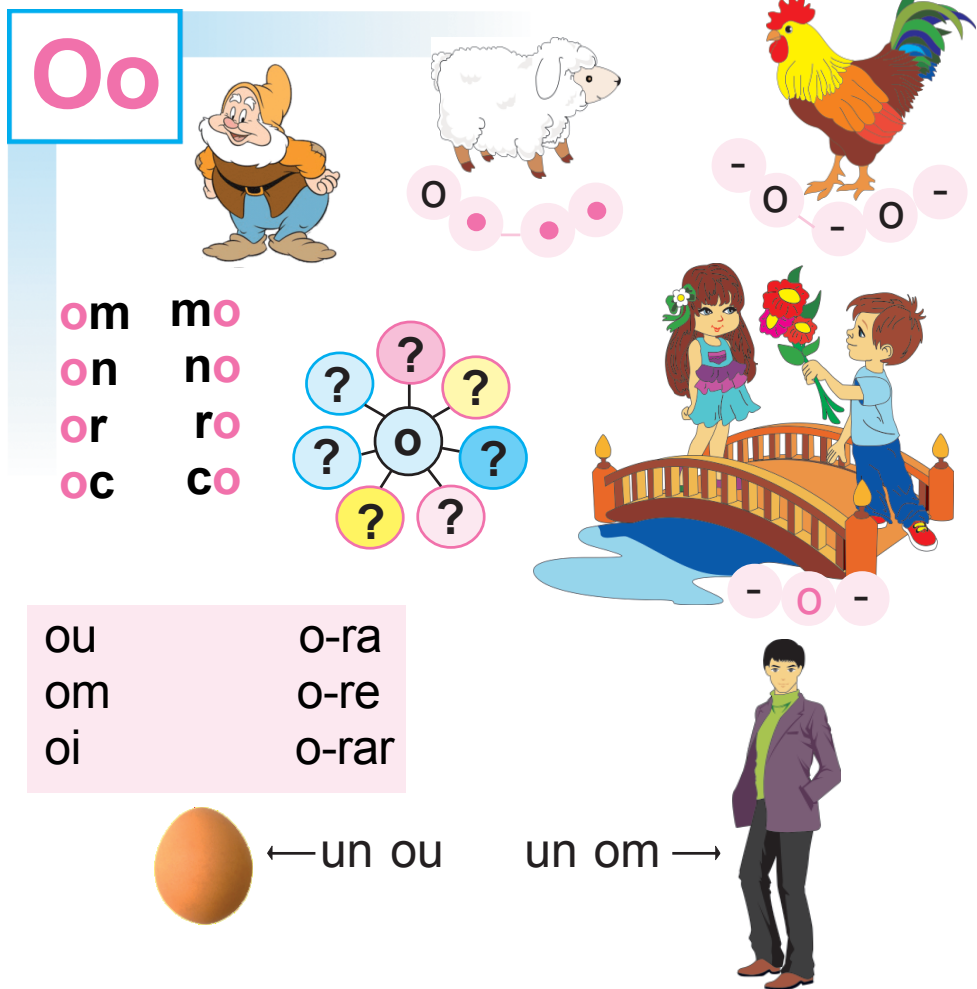
– Carmen, ai mere?

– Mai am mere rumene.

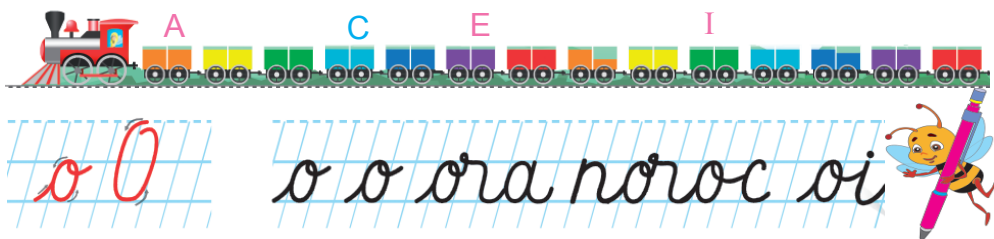
Carmen are carie.

coc cor no-roc e-rou mo-rar
rar car co-cor e-cou ca-mi-on

Nenea are camion nou.

La moară

E ora unu.

Ion e cu Monica. Ea e mare.

Ion e mai mic.

– A cui e moara, Monica ?

– Ion, nenea Onu e morar.

Un nor mare.

Un car mic.

O-nu	O-ni-ca	Mo-ni-ca	No-ri-ca
Onu	Onica	Monica	Norica
M	N	O	
		R	
			U

O O O Onu e cu Onica.

Ăă

nu	că

o-ra	o-ră
nu-ca	nu-că
ca-na	ca-nă
ra-ma	ra-mă

măr	mic	u-ră	nu-măr
u-măr	mi-că	mu-ră	nu-mă-ră

I-on I-o-ni-că Ro-ma Ro-mi-că

Ionică cară mere aurii.

Romică are mure.

– Romică, ia un măr.

– Ai numai mere?

– Am numai mere.

– Ionică, ia o mură.

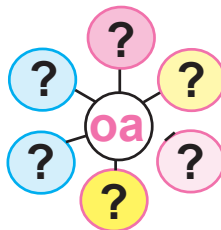
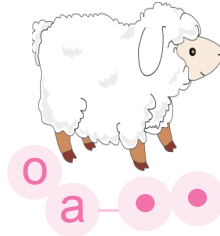

ă Ă

ă ă cană nucă

oa

-o -oa -ă

om oi cre-ion mo-rar Oa-na
oa-meni oa-ie cre-ioa-ne moa-ră I-oa-na

Oana e cu Mioara.
– Oare e ora unu, Mioara?
– Nu, e ora 2.
– Ai creioane?
– Am. Ia un creion, Oana!

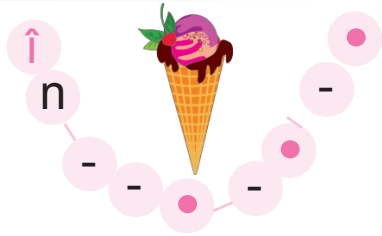

oa

oa oaia moară

îm
în
îr
îc

în-că
în-cur-că
în-car-că
în-cu-ie
a-mă-rî

în	-ă	-ă	-oa	re

în — 2

în —

în —

în —

Maria înoa-ă înnain-ea Anei.

î î încă amăru

â

ro-mân
ro-mân-că

mâ
nâ
câ
râ

grâ ne

câi ne

câini

mână amână mâine râmă râu mâncare

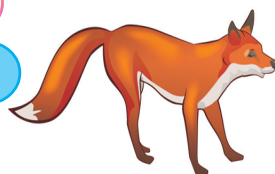
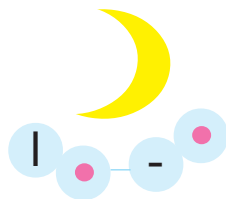
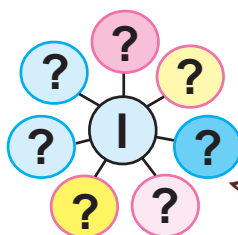

Mioara e cu Ionică. Ei au un câine.
Riri e încă mic.
–Riri, ia un o-.

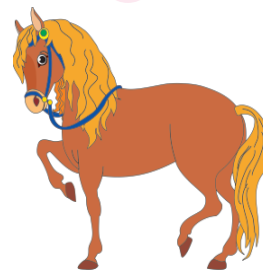
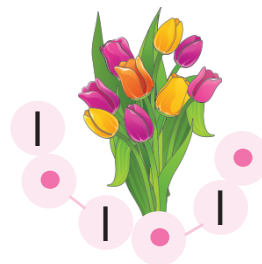

LI

la al
lu ul
le el
li il
lo ol
lă ă
lâ î

- ul - e

cal

loc lo-cul lo-curi
cal ca-lul cai
mal ma-lul ma-luri

Clic
A-u-rel

lac	la-lea	a-lei
leu	oa-lă	a-le-e
i-nel	oa-le	a-lu-nă
lu-nă	moa-le	li-li-ac

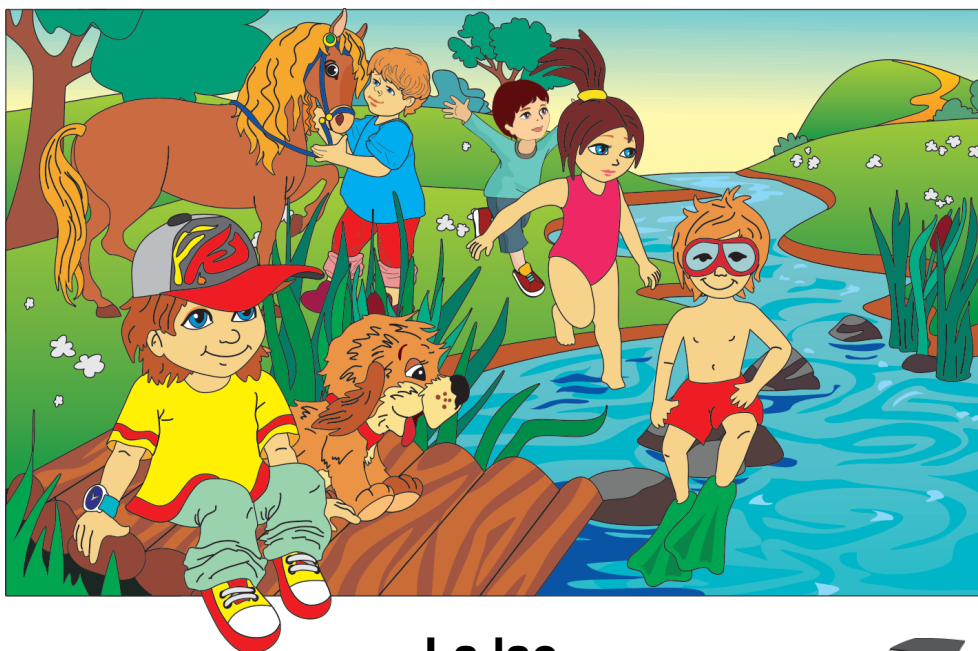
La-u-ra
Li-li-a-na

l L

l l luna aluna

La lac

Lică are un cal. El e la lac.
Acolo e Ionel. El e cu câinele lui.
Lacul murmură alene. La lac e Liliana cu Ele-
na.

Li-că	I-o-nel	I-o-ne-la	A-lin	Li-na	Ne-lu
Lică	Ionel	Ionela	Alin	Lina	Nelu

alune.

Lică

are

cal.

Lina

are

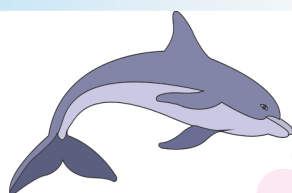
L L L Lacul murmură.

Dd

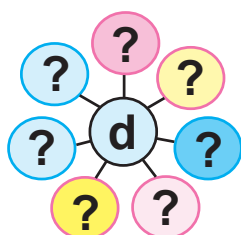
da ad
du ud
de ed
di id
do od
dă ăd
dâ îd

d - -

- - d

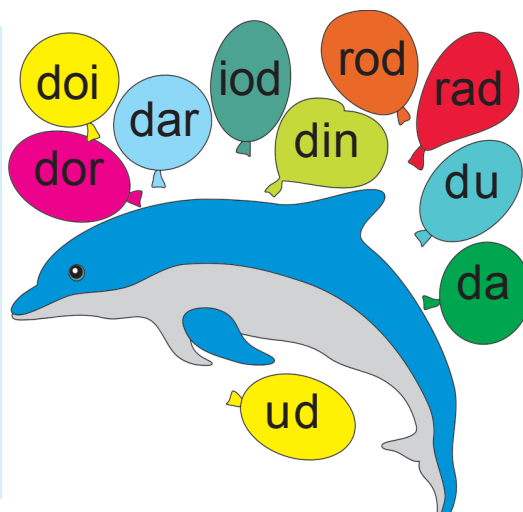

ca dou

me dic

cad	do-rul
ca-dou	da-rul
ied	doa-re
ie-dul	doar-me
ie-du-lui	doam-nă
a-duc	a-doar-me
con-duc	ri-di-că

d D

d d d d e l a d ă

Dudul lui Dorel

În deal lângă moară e un dud înalt.
Când e căldură mare, Dorel îl udă. Dudul
îi dă lui Dorel duche mari. Dorel adună
duchele în cană.

– Dorina, ia din roadele dudului meu!

Di-nu

Da-ni-el

cadou

Di-na

Da-ni-e-la

ladă

Do-rel

Ra-du

nod

Do-ri-na

Ro-di-ca

doi

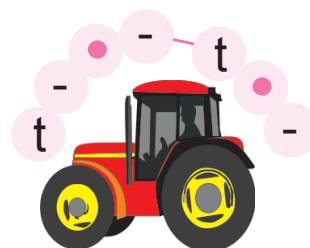
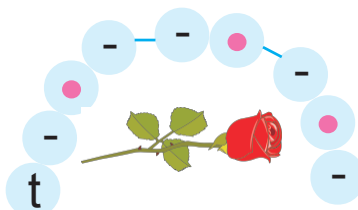
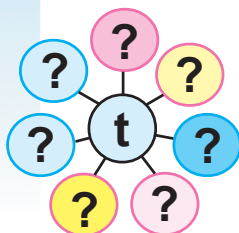

DD Dorel are duche.

Tt

ta ti te tu to tă tî
at it et ut otătăt

ac – tac
ai – tai
un – tun
ei – tei

ti-gru
tigru

tren
tren

tro-ti-ne-tă
trotinetă

tot	tei	ta-ta	ca-ut
toc	trei	ta-re	car-te
tort	tai	te-mă	mun-te

Ea mătură cu o mătură mare.

t T

tata carte caiete

Tema

E ora trei.

Toma are o temă. El caută o carte. Tamara e mai mică. Ea a luat cartea. Cartea e cu animale. Uite un câine, un motan, un taur...

Când Tamara termină, Toma ia cartea. Are de lucru la temă.

Intră mama. Ea îi admiră.

Tu-dor
Tudor

Ta-ma-ra
Tamara

Tra-ian
Traian

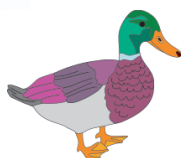
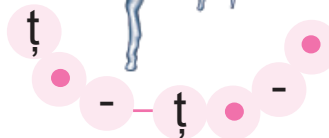
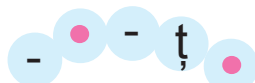
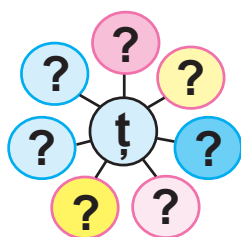
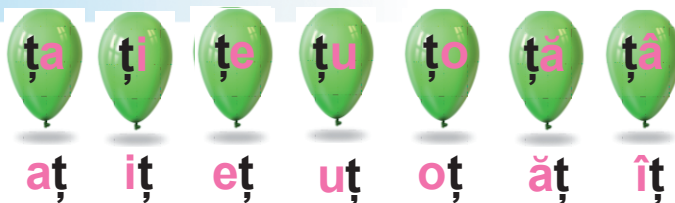
Ti-na
Tina

T T T Toma are o temă.

Țț

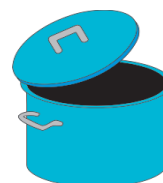
ra-ță
rață

tân-țar
tânțar

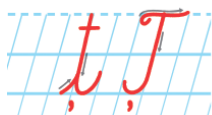
că-țel
cățel

cra-ti-ță
cratiță

țin	a-ță	lec-ți-e
toți	ța-ră	a-ten-ți-e
alți	ți-ne	Le-nu-ța
țel	ar-țar	Țe-ți-na
marți	ță-ran	Co-dru-ța

Dan – Dănuț
Ion – .....
Ana – .....
Anca – .....
Elena – .....

– Rița

Lenuța cu Dănuț au întâlnit o care aduna alune. Ei o admiră pe . Au numit-o Rița.

 – Rița are codița mare.

Dănuț îi aruncă o alună. Rița cu emoții ia alunița. Urcă iute în arțar. Îi dă drumul cu atenție în cămară.

 – Rița le-a mulțumit la copii.

coadă
codițe

câine
căței

ladă
lădițe

caiet
caiețele

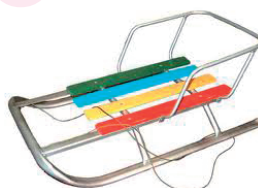
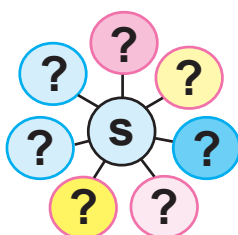
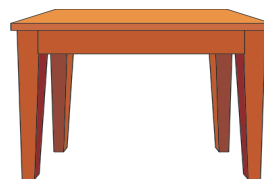
T, T, Tânteni, Tureni

Ss

sa as
su us
se es
si is
so os
să ăs
sâ îs

sa ni e

spic

sat
sac
sur
suc
urs
os
cos
ros

ca-să	ca-se
cla-să	cla-se
ma-să	me-se
coa-să	coa-se
pla-să	pla-se
spic	spi-ce

soa-re So-rin So-ri-na
Dimineața soarele răsare.

sa-re	su-nă	as-cul-tă
ră-sa-re	ră-su-nă	scoa-te

La masă

Este seara. Noi toți suntem acasă.
Acum stăm la masă.

Tata a luat salata. Mama ia sosul.
Costel ia sucul. El este ascultător.

Acasă este minunat.

suc	sos	ca-să	Cos-tel	Ste-la
su-cul	so-sul	a-ca-să	Cos-mi-na	Si-ma

tună	—	sună
car	—	sar
mare	—	sare
lat	—	sat

om	→	senin
cer		luminoasă
stea		ascultător
cameră		aerisită

I Lonea e sănătoasă.

Șș

șă
aș

și
iș

șe
eș

șu
uș

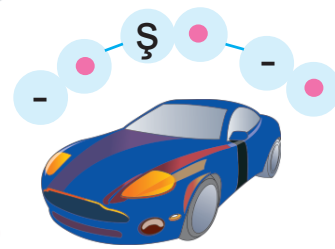
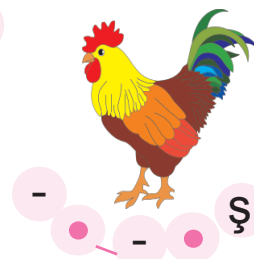
șo
oș

șă
iș

șă
ăș

ș - -

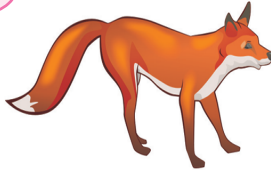
7

Eu știu
Tu știi
El știe
Noi știm

șco-lar
șco-lari
roș-ca-tă
roș-ca-te
șo-ti-e

roșu
roșcat
roșcată

și-rea-ta
șireata

șiret - ?
șiret - ?

șoricel

scoa-lă	co-coș	coș	duș
școa-lă	co-coș	coș	duș

ș ș șal șoarec

Șiretul

Șoricelul Șoșonel se ține numai de șotii. Ieri s-a ascuns în șură și a ros un știulete.

Dimineață i-a mâncat cașul lui Andrieș. Dar mai mult decât toți îndură motănașul Dănilă. Mereu, când motanul se încalță, îi dă codița.

– Doriți un șiret? râde șiret Șoșonel.

– Stai, că îți arăt eu, șiretule! îl amenință Dănilă.

șiretlicuri.

Șoșonel

știe

are

un

în

coș.

cocoș

Șireata

Ș, Ș, Ș, Șoșonel scrie.

Ce
ce

cer-cei

e-li-ce

a-ce

La ceai

Noi suntem acasă cu mama. Ea ne toarnă ceai în cănițe. Ceaiul e cald. Marcela are o cană cu inimioare. Cana lui Mircea e cu cercuri.

– Cum e ceaiul, Marcela?

– Ceaiul are aromă!

Eu am una cu un șoricel.

Eu cer mamei ceainicul.

Cer-nă-uți
Cernăuți

cen-tru
centru

ceai
ceai-nic

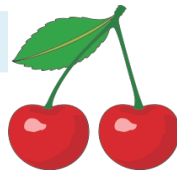
Mir-cea
Mar-ce-la

ce Ce ce cerc Cernăuți

Ci
ci

ci-re-şe

ciu-perci

raci

Cine e?

Lucian e cu tata şi cu Lucica. Ei sunt în codru.

- Cioc ! Cioc ! Cioc!
  - Cine e acolo?
  - Ce se aude?
  - E o ciocănitoare. Ea are ciocul tare.
- Lucian e mirat:
- Oare ce caută?

cioc

Lu-ci-ca

cio-că-ni-toa-re

cio - cul

Lu-ci-an

cio-că-ni-toa-rea

ci Ci

cinci arici lica

Pp

p -

p

- p

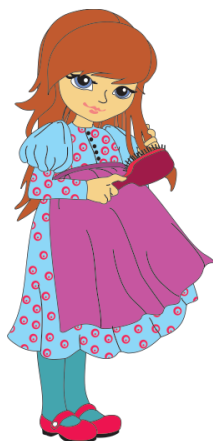
pa ap
pu up
pe ep
pi ip
po op
pă ăp
pâ îp

pa	ră	pi	si	că

ca-nă	pa-nă
car-te	par-te
mar-că	par-că

Paula se piaptăna.

Pisica se spală.

pe
pen-tru
pes-te
peș-te

Petru se scaldă.

p P

p pui papură

Pisoii lui Paul

Paul a primit un pisoi. E un motănel tare simpatic. Numele lui e Petec.

Pisoii are o pată maro pe cap. Pata e ca un petec.

Paul a pus lapte pentru pisoi. E pătat pe pantaloni.

Pisoii Petec e curat tot timpul. Acum stă pe pat.

prune

pisoi

lupă

lup

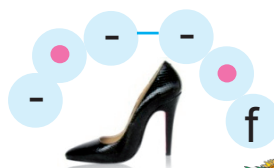
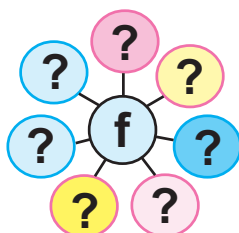
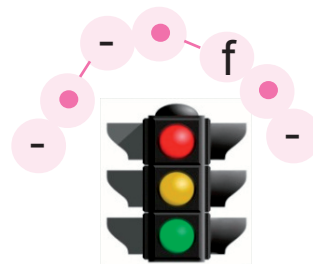
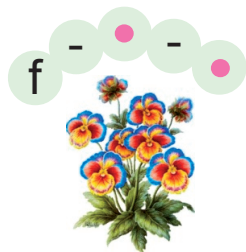

PP Paul este pescar.

Ff

fa	af
fu	uf
fe	ef
fi	if
fo	of
fă	ăf
fâ	îf

foar-fe -ce
foarfece

flu-tu-re
fluture

fe-ti-ță
fetiță

fac	fa-tă
far	fa-ță
fiu	flu-ier
fum	fri-că

el

frumos -
fricos -
fericit -

ea

frumoasă
.....
.....

Fiul fostului fierar face foc fără fum.

Făt-Frumos

Făt-Frumos are puteri fantastice. El stăpânește focul. Liniștește fiarele și îi fericește pe cei care suferă. Fără frică iese în fața dușmanului. Ca un fulger, înfruntă furtuna. Când ostenește îi sunt de folos prietenii: Soarele și Luna, Apa, Fântâna, Fluierul Fermecat... Faptele lui sunt frumoase. Frumos este și sufletul lui. Făt-Frumos este un apărător al iubirii și al dreptății.

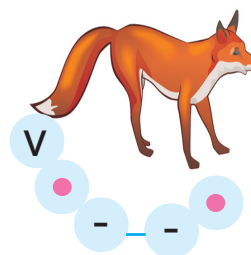
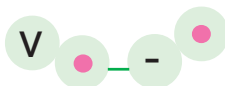
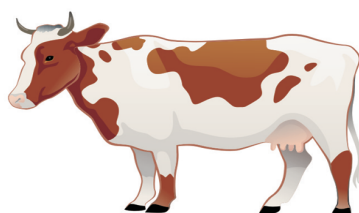
Fănel	Florin	Floarea	Ștefan
Fănica	Florica	Florea	Ștefănica

F F Fănica are un an.

Vv

ve ve ri ță

va av

vo ov

ve ev

vi iv

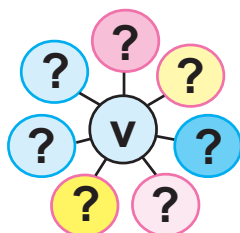
vu uv

vă ăv

vâ îv

viu	vi-e
vin	vi-ne
vas	va-se
văr	va-ră
văd	ve-de
voi	vo-ce

a-vi-on
va-por
vi-oa-ră
vi-o-re-le
va-can-ță
vară

viorea

vapor

vioară

nai

lalea

tren

avion

pian

liliac

vin văr covor

Verișoarele

E vineri. Eva cu Viorica vin la Silvia.
Ele sunt verișoare. Sunt tare vesele.

Prietenele stau pe covor. Silvia
pune o casetă. O voce plăcută spune o poveste
despre o vulpe vicleană.

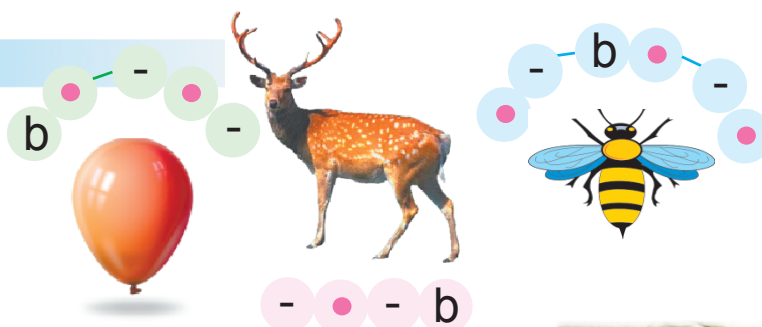
Ele ascultă cu plăcere.

vin	ves-te	Vi-cu
vi-ne	ve-sel	Vic-tor
văr	ve-se-le	Vi-o-rel
va-ră	ve-se-li-e	Vi-o-ri-ca
ve-ri-șor	vi-neri	Sil-vi-a

Bb

ba ab

bi ib

be eb

bo ob

bu ub

bă ăb

bâ îb

bom-boa-nă

le-bă-dă

be-be-luș

bomboană

lebădă

bebeluș

bar

bun

boi

dar

pun

doi

par

sun

moi

ba → de
→ let
→ ie

bar-că

bu-ni-cul

bu-cu-ri-e

bar-bă

bu-ni-ca

bu-nă-ta-te

ban-că

bu-ni-cii

săr-bă-toa-re

– Tu ai bunici?

– Da, _ _ _ .

broască

b B

b b bunic cerb

Bunicii

Când îl ceartă bunicul, Bucurel se duce la bunica. O ia cu binișorul:

– Bunicuțo, mă doare un dinte. Știu că de bomboane trece mai repede...

– Bată-te norocul să te bată, nepoțele! Cred că iarăși te-a certat bunicul. Mai bine ai împodobi Bradul de Crăciun.

Un moș cu plete albe bătu la ușă.

– Moș Crăciun, de ce ai barba și mustățile bunicului meu?

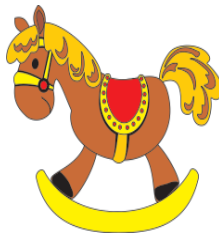
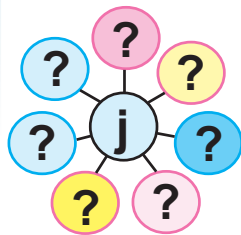
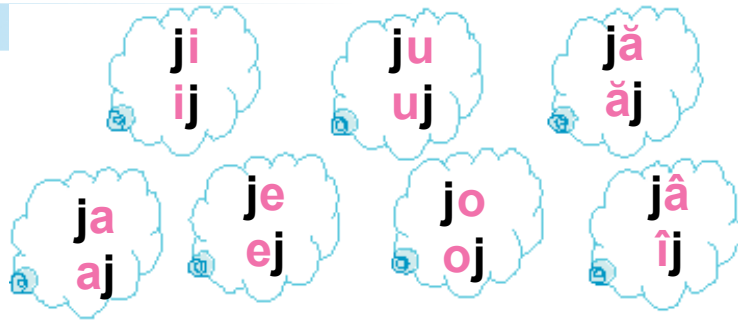
Bobocelbatebalonulbine.

Uara la Bucovina.

Jj

jar a-ju-tor
joi ju-că-uş
joc bu-jor
jur co-joc

ju-că-ri-e ju-că-rii joa-că
jucărie jucării joacă

jos cu-raj ju-de-ca-tă
just pră-ji-turi ju-mă-ta-te

curaj
curajos
curajoasă
încurajat

Ce culoare
are bujorul?

.....

j j joi bujor

Curajosul

Jeni este un băiat curajos, bun la inimă. Îi ajută pe copii la nevoie.

Joi s-a întâlnit cu Jana. I-a dăruit o jucărie. A servit-o cu câteva prăjituri.

Vineri, l-a ajutat pe Jorj la matematică. Prietenii lui: Jorj, Jenica, Iulia, Jianu îl admiră. Ei vin să se joace cu Jeni din plăcere.

Ce bine e să ai un prieten adevărat!
Tu ai un prieten? Cum este el?

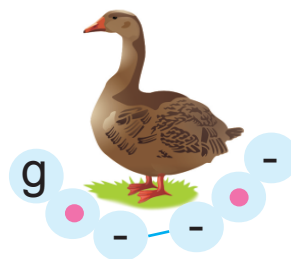
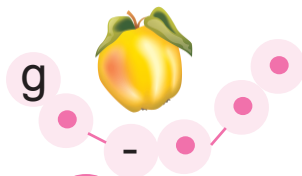
Jorj	Je-ni	Je-ni-ca	Ji-a-nu
Jorj	Jeni	Jenica	Jianu

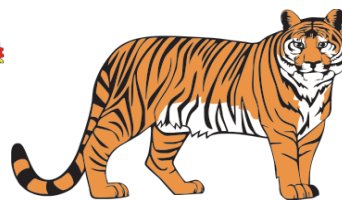
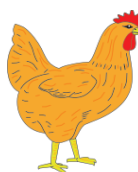
J J Jorj se joacă.

Gg

ga ag
go og
gu ug
gă ăg
gâ îg

gă i nă

ti gru

gol
ga-ră
gu-mă
co-leg
gu-ler
mu-gu-re

gât
gra-pă
gra-ur
gân-dac
gân-sac
gre-ier

gol goa-lă go-laș
greu grea gre-oi

glu-mă glu-meț
gu-ră gu-ra-liv

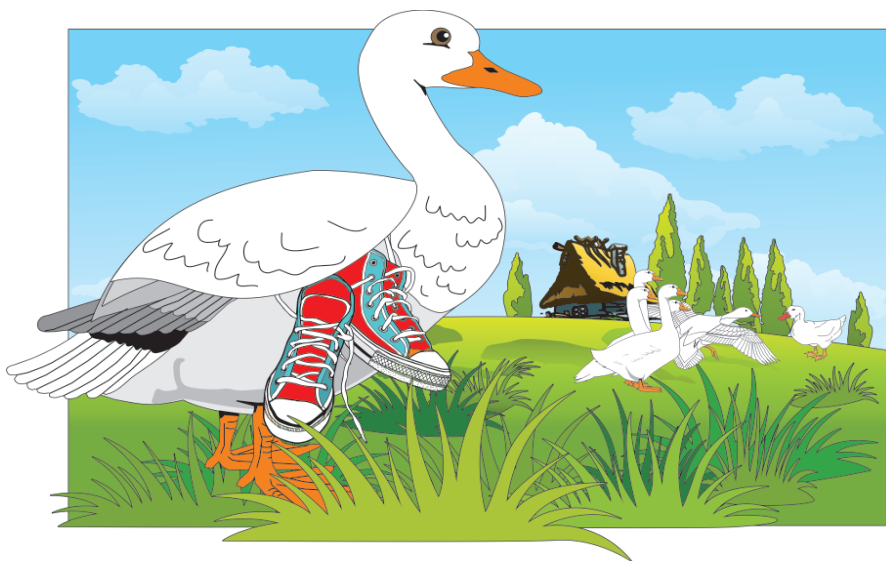
steag
agale
lângă

alături
drapel
încet

cât → gât
când → gând
cară → gară

Gruia a sosit în grabă la gară.
Greierul a cântat toată vara.

Povestea gânsacului

Bogdan și Olga sunt prieteni. Băiatul iese în grădină. El o strigă pe Olga. Copiii se duc împreună la gărlă cu găștele. Nu se grăbesc. Bogdan povestește despre un gânsac.

Gânsacul avea papuci noi. Trebuia să treacă peste un pod. A luat papucii sub aripă. Nu știu cum, el scapă papucii în apă.

Ce jale!

Ga-li-na
Ga-vril

Ol-ga
A-gla-ia

Mag-da-le-na
Bog-dan

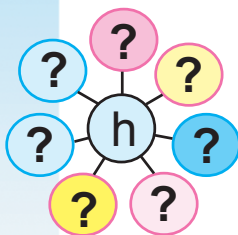

G G Gabi paște găște.

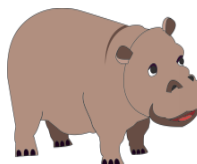

Hh

hai-nă
haină

hi-po-po-tam
hipopotam

pă-har
păhar

ho-ră
ha-lat
ho-tar
hol-dă
ar-hi-tect

ram
ham
palat
halat
noră
horă

har-nic
har-ni-că
har-nici
har-ni-ce

hulub
hulubul
hulubi
hulubii

a ho-tă-rî
ho-tă-rât
ne-ho-tă-rât
ho-tă-râ-re

h H

h h horă hulub

Hoinărel

Cine este Hoinărel?
E un vestit motănel,
Care are acest nume,
Pus de mama lui, anume.
și tot umblă el... hoinar
Parcă n-ar avea habar.
Însă de când e pe lume,
N-a-ntâlnit omăt...
– Minune!

Hoinărel, ieri, înspre seară,
A vorbit cu a sa mamă:
Ha, ha! Ce mare de lapte
A apărut peste noapte!
Hotărî să îl bea tot,
Dar, intrând cu al său bot
În neaua puhavă, moale,
Strănută...
Hapciu! Ce-i oare?..

Ho-tin
Hotin

Her-ța
Herța

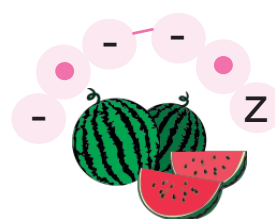
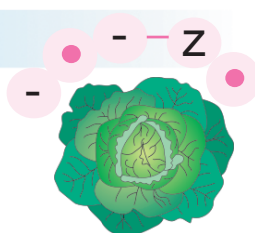
Har-cov
Harcov

H H Horia la Hotin.

Zz

za az
zo oz
ze ez
zi iz
zu uz
ză ăz
zâ îz

ze-bră
zebră

cri-zan-te-me
crizanteme

bu-bu-ru-ză
buburuză

zi → că
zi → ce
zi → uă
zi → dar

ra →
va → ză
bar →
cob →

zac
zic
zid
zor

zăpadă
nea
omăt

zice
spune
vorbește

zâmbeste
surâde
râde

Un ied iese.
Doi iezi ies.
Toți iezi ies.

Cum ne salutăm?

la amiază → Bună ziua!
după amiază → Bună seara!
dimineața → Bună dimineața!
seara

z z zile zebra zi

Curiozitatea Zorinei

Ieri a căzut multă zăpadă. Azi Zorel va ieși la săniuș. Acum e ora zece. Băiatul ia o carte și se așează la masă.

Zorina, sora lui, zice:

- Citești „Capra cu trei iezi”?
- Nu, acum citesc „Pupăza din tei”.
- E o poveste cu zâne și cu zmei?
- Nu! E o pozna din copilăria lui Nică.
- Despre ce pozna e vorba?
- Odată Nică a prins o pupăză și...
- De ce a prins pupăza?
- Pentru că îl trezea în zori.
- Cum îl trezea pupăza? Ce înseamnă **zori**?
- Încetează cu întrebările! Mai târziu îți voi citi și ție.
- Când mai târziu? Azi sau mâine?
- Azi, când te vei culca la amiază.

Zorina zâmbește mulțumită.

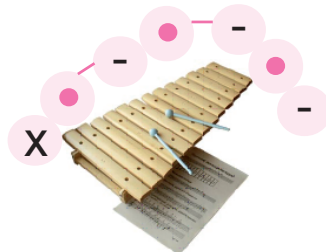
ZZ Zorina zâmbește.

Xx

xe-rox
xerox

sa-xo-fon
saxofon

ex-ca-va-tor
excavator

În excursie

Domnul învățător are un pix roșu. El corectează exercițiile. Bucuros, ne spune:

- Aveți rezultate exacte. Mâine mergem în excursie.
- Îmi voi lua saxofonul, se bucură Alexe.
- Îmi voi cumpăra un xilofon, adaugă Axinte.
- Sunt multe de făcut. Vom pleca la opt fix, îi anunță domnul învățător.

Extraordinar!

Xenia și Xenofon	Rex, cățelul cel dresat,
Cântă azi în unison:	Când se pune pe lătrat,
Xenia la xilofon,	Sare speriat Anton,
Xenofon la saxofon.	Brusc apasă pe claxon!

Polițistul exigent
 Are fluier excelent.
 Muzicanți ca ei mai rar;
 Cântă extraordinar!

Xe-ni-a	Ro-xa-na	A-le-xan-dru	Ma-xim
Xenia	Roxana	Alexandru	Maxim

Xenia are un pix.

ge
gi

ce

ci

ge

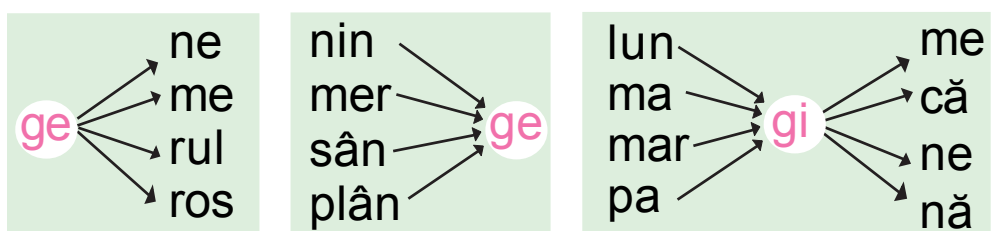
gi

gean-tă
geantă

re-gi-nă
regină

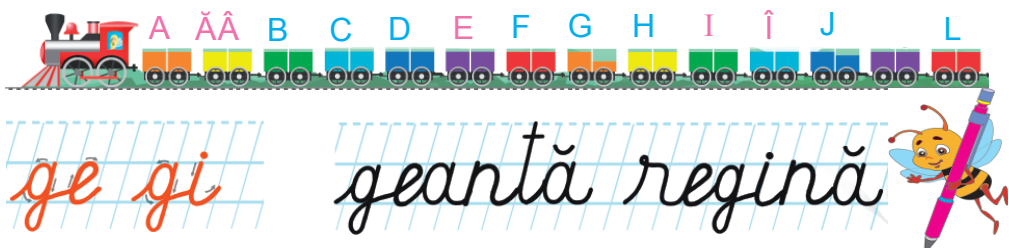
în-ger
înger

mingi
mingi

Eu merg. Tu mergi. El merge.	Eu strâng. Tu strângi. El	Eu șterg. Tu ..... . El ..... .

Ce știi despre îngeri?

Gemenii

Gică și Gelu sunt frați gemeni. Seamănă foarte bine amândoi. Sunt ageri și generoși. Au gene lungi și față gingașă. Le place mult gemul. Ascultă și ajută părinții. Fac dimineața gimnastică. Iubesc curățenia. Visează să devină actori la teatru. Gică vrea să joace rol de general, iar Gelu de înger.

Ieri au făcut un gest frumos. Au ajutat-o pe mătușa Georgeta să ducă geanta.

Mama le-a cumpărat gecă de diferite culori. De ce?

che
chi

bu-chet
buchet

u-re-che
ureche

chi-ta-ră
chitară

ja
ra
co

che → tă

Eu închid.	Noi închidem.
Tu închizi.	Voi închideți.
El închide.	Ei închid.

Ochelarii bunicii

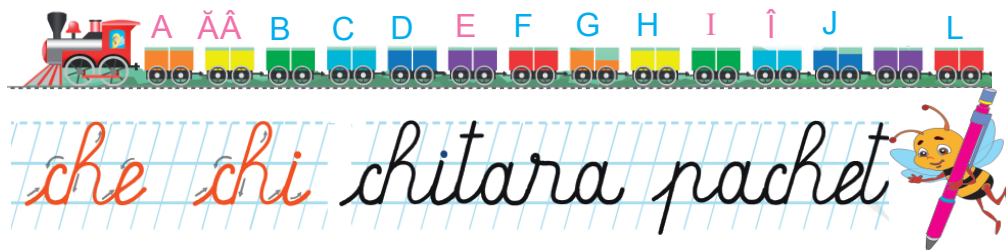
Bunica este tare supărată. Ea nu-și găsește ochelarii. Costache nu este acasă. Pe cine să cheme în ajutor?

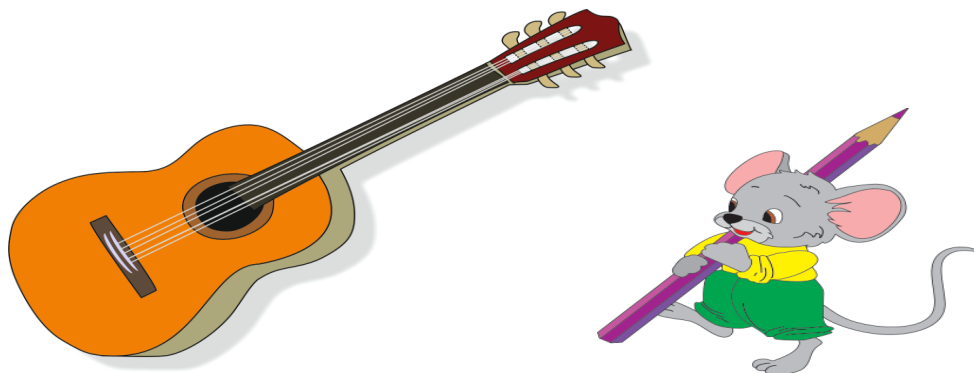

Începe iar să caute. Și caută, tot caută până ametește.

Deodată dă de oglindă. Se privește.

– Vai ce poznă! Ochelarii sunt pe nas.

Peripețiile de noapte

Chiriac a închis ușa cu cheia. A stins lumina și s-a culcat liniștit pe-o ureche.

Șoricelul Chiț-Chiț intră în cameră. Chițcăie de foame. Ce să mănânce? Cât ai clipi din ochi, se cațără pe masă. Lângă chitara lui Chiriac vede un creion chimic. Chiț-Chiț se repede la el.

Creionul îi zice cu glas prietenos:

– Chițule, știi că ești flămând și vrei să mă mănânci. Te rog să mai aștepți o clipă. Chiar vreau să vezi și tu ultimul meu desen.

– Bine! Dar desenează mai repede!

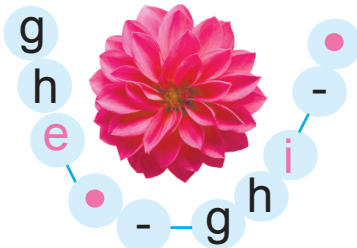
Alcătuiește sfârșitul acestei povestiri.

Che Chi Chișinău

ghe
ghi

ghea-tă	ghin-dă	ghi-o-cel
ghea-ță	ghim-pe	ghi-ci-tori
ghe-țuș	ghi-duș	în-ghe-țat
ghe-țar	ghi-veci	ghir-lan-dă

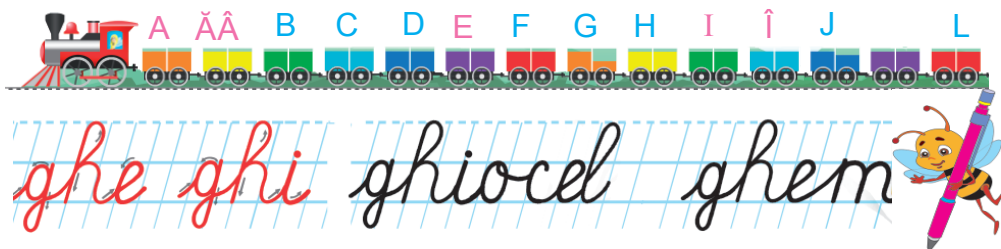
Vrăjiți de poveste

Era pe la chindii. Ghiocel și Anghelina stau ghemuiți lângă bunica. Bătrâna lucrează la gherghef. Are multe gheme colorate. Bunica le povestește nepoților o poveste despre privighetoare.

Privighetoarea este o pasăre micuță. Ea are un glas fermecător. E măiastră în triluri.

Ghiocel și Anghelina sunt vrăjiți de povestea bunicii.

Ghetele și ghetuțele

Este seară. Ghetuțele lui Gheorghe privesc la ghetetele tatălui său oftând:

- Ce curate sunteți voi!
- Dar voi de ce sunteți așa de supărate, ghetuțelor?
- Cum să nu fim supărate? Gheorghe uită de noi! Și ghetuțele suspină.

Gheorghe le aude. Oare ce credeți că va face el?

Gheorghe

își

curăți

getuțele.

va

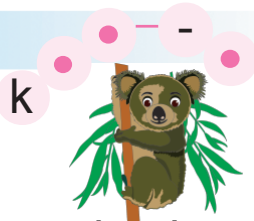

Ghe Ghe Ghetuța nouă

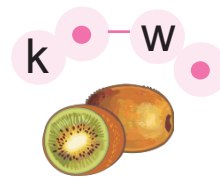

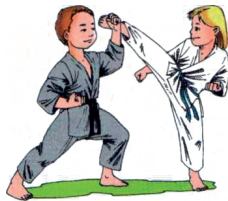
Kk
Ww

koala

kiwi

ka-ra-te
karate

week-end
week-end

ko-la
kola

ki-lo-gram (kg)
ki-lo-gra-me

ki-lo-me-tru (km)
ki-lo-me-tri

ki-lo-watt (kw)
kilowatt

Ce cântărește
mai mult:
un kilogram
de fier
sau un
kilogram
de lână?

*Ghici
ghicitoarea
mea*

Câte frunze
are pomul?
Câte grame –
kilogramul?
Și câți metri
kilometrul?

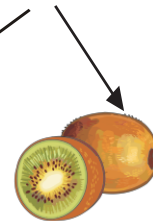
Kiev
Washington

Karol
Karolina

Willi
Walter

Kiwi

k K

koala Kiev

Maimuța Kim

Kim, maimuța vorbăreață,
În week-end fuge la piață
Ca să cumpere banane
Vreo șaizeci de kilograme.
De mănâncă tot așa,
Prea mult se va îngrășa.
Ieri, fusta de catifea kaki
nu intra pe ea.
Zise-atunci ea cu
mâhnire:
– Încep cura de slăbire!
De azi cura o să țină
Și seara în loc de cină
Ca să aibă vitamine
Va mânca numai o kiwi
Și-a fugi un kilometru
De-acasă până la centru.
Dus-întors, știm bine noi,
Kilometri vor fi .....

w W

Kiwi Walt

Qq
Yy

100 kg

quintal

yoga

bounty

cow-boy

Hollywood

New York

Walt Disney

Disneyland

Mickey Mouse

Mowgli

Yoggi Bear

Jerry

DEXI

- **New York** – oraș din America;
- **bounty** – ciocolată;
- **cow-boy** – păzitor (călare) și îngrijitor de vite în fermele americane;
- **Hollywood** – oraș, centru cinematografic;
- **Disneyland** – oraș, parc de distracții pentru copii;
- **Yoggi Bear** – ursuleț, personaj din desene animate.

q Q

quintale Quin

Lumea copilăriei de vis

Disneyland-ul e un orașel minunat. Aici te poți distra alături de Mickey Mouse, Tom și Jerry, Yoggi Bear, Mowgli, Donald Duck și alte personaje din filmele lui Walt Disney.

Alba-ca-Zăpada și cei Șapte Pitici te întâmpină cu brațele deschise la castelul prințesei din pădurea adormită. Soldățeii de plumb te studiază curioși la lumina licuricilor.

Chip, Dale și Riquet te invită la o plimbare cu trenuțul. Dacă dorești, poți naviga printre pirați pe un râu subteran până la Insula Aventurilor.

Vino în lumea copilăriei de vis!

Ce desene animate ai vizionat?

y Y

New-York

Alfabetul limbii române

Fiecare literă e o stea fermecată. Iar fiecare stea are câte o cheiță. Alfabetul limbii române are treizeci și una de litere. Adică, tot atâtea stelute fermecate. Tu ai devenit stăpânul lor. Acum poți descuria orice lacăt. Poți deschide orice ușă.

Pătrunde în lumea cuvintelor! Iar de acolo – mai departe, în țara cunoștințelor! Citește mult! Visează! Descoperă tainele Universului!

Te așteaptă multe surprize plăcute!

Așadar, ai la îndemână treizeci și una de stelute fermecate. Încearcă-le pe toate. Fii puternic și curajos, amabil și înțelept! Îți dorim mult succes!

- *Învăță ordinea alfabetică a literelor.*
- *Alcătuiește și scrie cuvinte cu fiecare vocală din alfabet.*
- *Transcrie enunțul în care este arătat numărul de litere pe care-l conține alfabetul român.*

Alfabetul in imagini

Grupuri de litere

Alcătuiește și scrie cuvinte cu grupurile de litere învățate.

Perioada postabecedară

Pomul înțelepciunii

Un pom în clasă am sădit,
Din munca noastră crește.
Și zi de zi l-am înflorit,
Și ram cu ram azi ne rodește.

O literă, un sunet iar —
Le-am strâns tot floare lângă floare.
Azi pomul nostru, **abecedă**,
E plin de rod și sărbătoare.

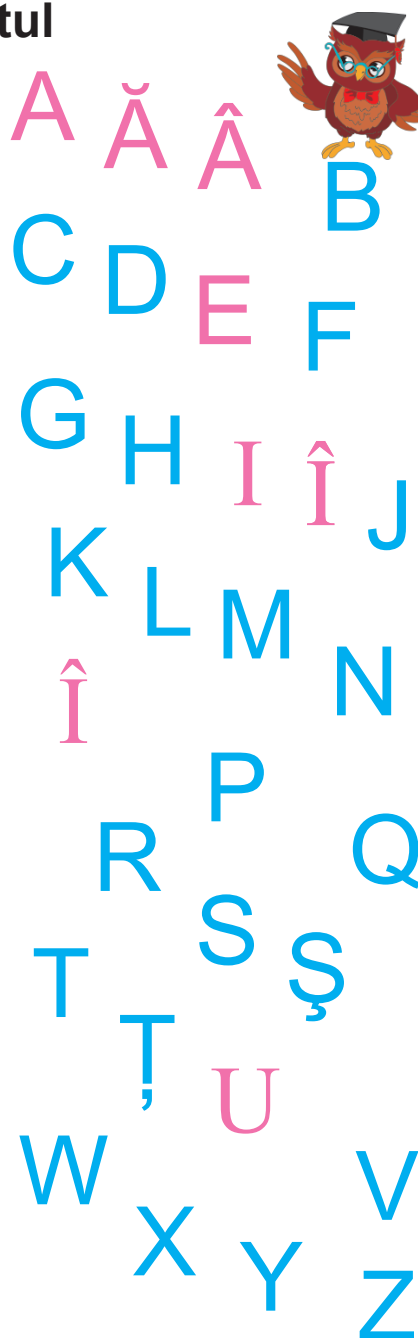
Maria Gardin

*Memorează poezia.
Transcrie o strofă din poezie.*

Alfabetul

Literele, astă-noapte,
Se înțelegeau în șoapte,
Ca niște bune surori,
Să plece mâine, în zori.
Gemenele A, Ă, Â,
Au pornit cu B, C, D.
Unde? Cine poate ști?
Cred că E, F, G, H, I
Sau Î ne vor lămuri.
Nici nu se opresc măcar,
Din mers ne salută doar.
Iată J, K, L, M, N
Se grăbesc la trecere
Cu S, Ș, T, Ț, U, V.
Apoi vin O, P, Q, R.
Trec sprintene câte două
Și nimic nu ne spun nouă.
Poate știe (dublu) W
Sau poate X, Y (grec), Z,
Unde merg așa grăbite
Literele prea iubite.
- Ne ducem spre ALFABET
Zice Z, venind încet.
Z e cel mai bătrân, bietul
Și încheie ALFABETUL.
De la A la Z poți spune
Câte semne sunt anume?

Scrive caligrafic, în ordine alfabetică literele mari și mici.

Anotimpurile

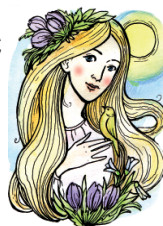

Eu sunt Timpul. Sunt tatăl celor patru anotimpuri. Fiicele mele îți aduc bucurii în fiecare an. Ele se vor prezenta acum pentru tine.

Acum cunoști întregul alfabet. Află ce spune fiecare.

Eu trezesc la viață întreaga natură. Aduc copiilor mărțișoare și ghiocei. Aduc fluturași multicolori și zumzet de albine printre flori.

Eu sunt cea mai strălucitoare. Aduc copiilor vacanța mare cu jocuri vesele și tril de ciocârlie. Spicele de aur și cireșele parfumate tot eu le aduc.

Eu am din belșug fructe și legume pentru copii. Aștern covoare de frunze ruginii. Tot eu aduc și prima zi a anului școlar.

Eu vă aduc omătul și derdelușul strălucitor. Omul de zăpadă îmi este prieten bun. Moș Nicolae și Moș Crăciun sosesc odată cu mine.

1. Cine este Timpul?

2. Ce ne aduce fiecare anotimp?

Anotimpul meu preferat este ..., pentru că...

Transcrie fragmentul ce aparține anotimpului tău preferat.

Ucraina

Pe lumea aceasta sunt foarte multe țări. Ele se deosebesc prin limbă și cultură.

Fiecare cetățean se mândrește cu țara în care locuiește. Și noi ne mândrim că trăim în Ucraina. Ea este frumoasă și fermecătoare. Întinderile ei îți încântă privirea. Pământul ei este bogat în grâne, păduri dese, râuri și munți înalți. Dar cât de minunat este pământul țării, scăldat de apele mărilor Neagră și Azov! Despre toate frumusețile Patriei noastre vei studia în viitor.

Tu vei crește. De tine va depinde soarta Ucrainei.

Moștenirea

Odată cu trecutul sfânt,
Străbunii ne lăsară,
Din câte țări sunt pe pământ,
Cea mai frumoasă țară.

Copii, în veci să nu uităm
Cât dor de ea ne leagă!
Hotarul să i-l apărăm
Și s-o păstrăm întreagă.

1. Cum se numește țara în care trăiești
2. Ce ai aflat despre Ucraina în text?
3. Care este capitala țării noastre?

Transcrie din text enunțul în care este denumirea țării noastre.

O carte

O carte aleasă   O carte este
E ca o casă   Ca o poveste,
Cu multe neamuri, Cine-o citește,
Păsări pe ramuri. Acela crește.
de *Constantin Dragomir*

Ce ne învață o carte?

Cartea ne învață:

- să facem fapte bune;
- să iubim adevărul și frumosul;
- să ne purtăm cuviincios;
- să ne cinstim neamul;

DEXI

**comoară
veșnicie**

Completează și scrie propozițiile:

O carte aleasă e ca o _____.

O carte este ca o _____.

Îndrumător în lumea cuvintelor

Există o carte în care sunt adunate toate cuvintele.

O carte în care găsești explicația oricărui cuvânt. O asemenea carte este dicționarul.

Fiecare limbă își are dicționarul ei. Cel al limbii noastre se numește „Dicționarul Explicativ ilustrat al limbii române” (DEXI). În el se află, așezate în ordine alfabetică, cuvintele limbii române. Aici sunt concentrate toate bibliotecile lumii.

Orice dicționar este un ghid în lumea cuvintelor. Învăță să te folosești de ele. Cuvintele te ajută să te exprimi, să fii înțelept și...

Ghid – persoană care conduce un grup de turiști;
– carte ce cuprinde informații de călătorie, hărți.

1. Cum se numește cartea în care sunt adunate toate cuvintele?
2. La ce îți poate folosi un dicționar?

Transcrie enunțul în care este indicat denumirea dicționarului limbii române.

Limba românească

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă-armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Și pe buze-aduce miere
Când o cuvântăm.

Românașul o iubește
Ca sufletul său.
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu!

de George Sion

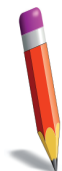
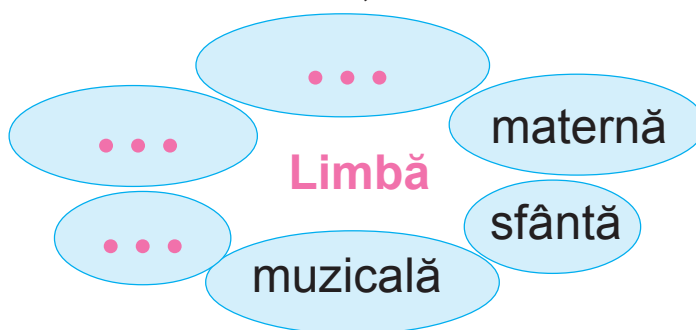

1. Cum crede poetul că este limba română?
2. Ce sentimente trăim atunci, când o ascultăm?

Reține:

Limba e dulce ca mierea.

Limba este organul de simț al gustului.

Transcrie o strofă din poezie (la alegere).

Ei fac limba română să semene unui pom înflorit

Limba e ca o grădină cu flori. În ea sunt mii și mii de cuvinte.

Cei care știu să potrivească cel mai bine cuvintele sunt scriitorii. În cărțile lor, ele devin vii și fermecătoare.

Scriitorii care compun poezii se numesc poeți. Cel mai mare poet al nostru este **Mihai Eminescu**. Poeziile sale sunt citite de copii și de maturi.

Cei care scriu povești și povestiri se numesc prozatori. Cel mai îndrăgit povestitor al nostru este **Ion Creangă**, născut în satul Humulești. Vă amintiți de „Capra cu trei iezi”? Dar de „Punguța cu doi bani”? Sunt poveștile lui Creangă, auzite de noi de la grădiniță, de la mama sau de la bunica. Scriitorii de ieri și de azi sunt sufletul neamului nostru.

1. Cum se numesc scriitorii care compun poezii?
2. Cum se numesc cei care scriu povești și povestiri?
3. Ce ai dori să le povestești colegilor despre Mihai Eminescu?

*Găsește în text și transcrie enunțul în care se relatează despre **Mihai Eminescu**.*

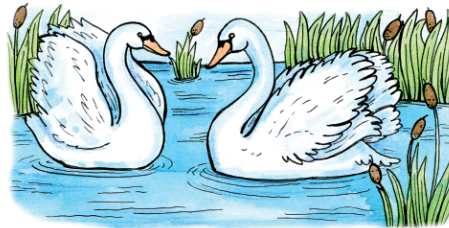
Somnoroase păsărele

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele –
Noapte bună!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce –
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace.
Dorm și florile-n grădină
Dormi în pace!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie –
Noapte bună!

M. Eminescu

1. Ce culoare are noaptea în realitate?
2. Dar în desen?

Știi că... Mihai Eminescu s-a născut la 15 ianuarie 1850, la Ipotești, județul Botoșani. A fost al șaptelea copil din cei unsprezece ai familiei Eminovici. Cel mai bun prieten al lui Mihai Eminescu a fost Ion Creangă.

*Scrive cuvintele alintate: pasăre, izvor, codru.
Transcrie strofa în care se amintește de lună.*

Ion Creangă

Satul

Un copilaș ghiduș, bălai,
Râdea la soarele de mai.
Ieșea spre luncă, la scădat.
Prinsese pupăza din tei,
De ciudă pe cântatul ei.
Ghiciți, copii, în care sat,
Demult, în zvonuri de talangă
Veni pe lume Ion Creangă?

Ion Creangă, cel mai îndrăgit scriitor (prozator) român, este numit și „Împăratul poveștilor”. De ce? ...De multe ori înainte de a vă vizita moșul Ene pe la gene, mama vă povestea povești. Unele dintre ele erau ale lui Creangă: „Capra cu trei iezi”, „Punguța cu doi bani”, „Fata babei și fata moșneagului” și altele. Marele scriitor are încă multe povești. Veți avea posibilitate să pătrundeți în lumea lor.

1. Cine este Ion Creangă?
2. Cum mai este numit Ion Creangă?

Ordonează cuvintele în propoziție:

Creangă.

satul

e

lui

Humulești.

Transcrie enunțul în care sunt numite unele din poveștile lui Ion Creangă.

Sufletul poporului ucrainean

Fiecare popor își are limba și poezii săi naționali. La fel cum noi îl avem pe Eminescu, poporul ucrainean îl are pe **Taras Șevcenko**, numit și cobzarul ucrainean.

Taras Șevcenko iubea foarte mult copiii. Cu deosebire înțelegea și simțea sufletul copiilor necăjiți.

A fost pictor și scriitor. A devenit cel mai mare poet care a cântat în versurile sale Ucraina.

Plopul

Vântul prin dumbrăvi se-abate,
Prin câmpii se joacă
Și, pe-o margine de cale,
Plopu-n jos l-apeacă.
În zădar ramu-i și frunza
Înverzesc sub zare;
Împrejur stepa se-ntinde
Largă, ca o mare.

1. Cine este Taras Șevcenko?
2. Cum îl mai numim pe Taras Șevcenko?

Ordonează cuvintele în propoziție:

ucrainean.

cobzarul

e

Taras Șevcenko

În ziua de Paști

Toți copiii azi se-mbracă
Cu ce au ei mai frumos,
Și părinților le cântă
„Învierea lui Hristos”.
Și la masă ciocnesc, astăzi,
Toți copiii cei cuminți,
Ouah roșii și pestrițe
Cu iubiții lor părinți.
Toți copiii azi sunt darnici,
Căci ei știu că lui Hristos
Îi sunt dragi numai copiii
Cei cu sufletul milos.
Și copiii buni la suflet
Azi cu bucurie dau
Cozonaci și ouă roșii
La copiii care n-au.

Otilia Cazimir

1. În ce anotimp se sărbătorește Paștele?
2. Ce obiceiuri de Paști se întâlnesc în poezie?
3. Povestește cum te pregătești tu de Paște?

Completează propozițiile:

Toți copiii azi se-mbracă
Cu ce au ei mai _____,
Și _____ le cântă
„_____ lui Hristos”.

Ziua mamei

Eu nu sunt destul de mare,
Ca să pot să-nvăț măcar
De pe carte o urare,
Și nu sunt destul de mare,
Ca să-ți dau un dar.
Dar îți dau o sărutare
Ici, pe obrăjor,
Și pe mâna asta care
Mă-ngrijește-n fiecare
Zi, cu atâta dor.
Zile lungi și voie bună
Îți doresc eu mult,
Și mă rog, de flori să-ți spună,
Să mă ierți, măicuță bună,
Că nu știu mai mult!

de *Elena Farago*

1. Ce o bucură mai mult pe mămica ta?
2. Ce crezi că o întristează?
3. Tu ce faci, pentru ca mămica ta să fie fericită?
4. Memorează poezia.

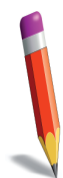
mamei

fericirea

noastră.

zidesc

Măinile

Completează propozițiile. Scrie-le în caiet:

Numele mamei mele este ... . Ea are ... de ani, este de statură ..., părul e de culoare ..., iar ochii sunt ... .

Șapte frați

Ia te uită șapte frați!
Înșirați parcă-s soldați.
Tot mereu se fugăresc,
Nu se prind, nu reușesc.
Luni o șterge frumușel,
Marti se ține după el.
Miercuri, iute la picior,
Uite, e pe urma lor.

Cine vine mai apoi?
Tocmai fratele lor, **Joi**.
Vineri iute a pornit,
Sâmbătă-i și el grăbit,
Iar **Duminică**, ehei...
Vine, vine după ei.
Nu se țin măcar de mână
Și tot fug o săptămână.

după Ștefan Tita

Știați că există:

- șapte note muzicale;
- șapte culori ale curcubeului;
- șapte zile ale săptămânii;
- șapte vocale;
- șapte pitici;
- cei șapte ani de-acasă.

1. Care sunt zilele săptămânii? Numește-le.
  2. Care sunt zilele de lucru? Dar de odihnă?
- Scrive în caiet zilele săptămânii.*

Fapte bune

Ai crescut.
Ce mult îmi plac!
Fapte bune poți
să faci.

Răcorește florile.
Adună omizile.
Sădește un pomișor
Să dea roade tuturor.

În coș pune hârtiuța.
Îngrijește vrăbiuța.
Piciorușul să ridici,
Când vezi roiul de furnici.

fragment de *Florentina Popa*

1. Despre cine este vorba în această poezie?
2. Enumeră faptele bune menționate în versuri?

Descoperă proverbul:

după fapte.

se cunoaște

după rod,

iar omul

Pomul

Transcrie strofa îndrăgită.

Spune adevărul!

Codruț a rămas singur acasă. Acum e acum!
De câtă vreme vrea să se joace cu ceasul!

Se înalță și dă să apuce deșteptătorul. Mâna lui mică nu poate să-l cuprindă. Poc! Tic-tacul a amuțit.

Codruț e tare amărât. Ce va spune mamei? Să dea vina pe pisică?

Ușa se deschide. Printre suspine, copilul spune:
– Am greșit, mămico! Te rog frumos să mă ierți!

Mama îl îmbrățișează. E fericită. Copilul ei spune adevărul. Acesta este un lucru de mare preț.

-   1. Ce dorință avea Codruț de multă vreme?
2. De ce mama e foarte fericită?
3. Tu cum ai fi procedat în locul lui Codruț?

Descoperă proverbul:

adevărului

simplu.

e

Limbajul

Scrie în caiet propoziția, când Codruț își cere iertare de la mama lui.

Învăță să fii politicos

Dragă prietene, politetea se învață. Primele reguli de politețe le învățăm de la părinți și bunic, de la educatoare și învățătoare. Îți amintesc câteva dintre ele:

„Spune „Bună ziua”!, când te întâlnești cu cineva cunoscut”. „Vorbește numai atunci, când vei fi întrebat”. „Pune-ți batista la gură când strănuți”. „Spune „te rog” când ceri ceva; nu uita să spui „mulțumesc”, când primești ajutor”.

A respecta regulile de politețe în orice situație înseamnă a avea „cei șapte ani de acasă și să te respecti pe tine”.

Dacă ești politicos, ceilalți vor fi la rândul lor politicoși cu tine.

1. De la cine înveți primele reguli de politețe?
2. Ce sfaturi sunt expuse în text?
3. Ce înseamnă a avea „cei șapte ani de-acasă”?

Alcătuiește și scrie propoziții cu cuvintele: respectă, politicos.

Omul harnic

Dintr-o prună crește-un prun,
Din alună — un alun,
Dintr-o ghindă — un stejar,
Din arțar — tot un arțar.

Dintr-o nucă nuc răsare,
Drumul crește din cărare,
Din izvor — fântâna, râul,
Iar din bob răsare grâul.

Omul harnic din ce crește?
Din copilul ce muncește.

de *Constantin Dragomir*

**Munca ne scapă de trei mari rele:
de urât, de fapte rele și de sărăcie.**

Descoperă proverbul:

Om

muncitor

un

ca

roditor.

e

pom

Transcrie și memorează ultima strofă.

Gospodina

O furnică duce-n spate
Un grăunte jumătate.
– Încotro fugi, surioară?
– Ia, mă duc și eu la moară!

Și-s grăbită, și-s grăbită,
Că mi-i casa negrijită,
Și mi-s rufe la soare,
Și copiii cer mâncare.

Nu, la noi în mușuroi,
Nu e timp pentru zăbavă,
Că de n-am fi de ispravă,
Ar fi vai și-amar de noi!

de Otilia Cazimir

1. Cu cine vorbește furnica?

2. De ce se grăbea ea?

Înlocuiește cuvintele evidențiate din textul de mai jos, cu cuvintele corespunzătoare din poezie.

O furnică **cară-n spinare**

Un grăunte jumătate.

– Încotro **alergi**, surioară?

– **Iată, plec** și eu la moară!

*Transcrie propozițiile evidențiate din text.
Explică înțelesul lor.*

Corbul și vulpea

Corbul fură o bucată de cașcaval. Se așează pe o creangă, cu el în cioc.

Apare vulpea șireată. Vorbește cu glas milos:

– Ce frumos ești, corbule! Dacă ai avea și glasul ca penele, ai fi o adevărată minune a pădurii.

Corbul mândru, se umflă în pene. Începe să cânte. Cum deschide ciocul, cașcavalul cade. Vulpea doar atât aștepta. Ia cașcavalul, îl înghite cu poftă, apoi vorbește:

– *Lingușitorii mănâncă de la cei ce cască gura, râzând de ei.*

după La Fontaine

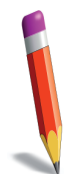
1. Care sunt personajele textului?
2. Cum este vulpea? Ce calități are?
3. Cum este corbul? Care sunt calitățile lui?

Descoperă proverbul:

**glasul
lingușitor**

prostia. este Mândria cu soră

Transcrie enunțul care exprimă învățătura textului.

Prietenii

Dis-de-dimineată,
Trei prietenii mă răsfată:
Apa, peria și săpunul,
Mi-s prietenii toți ca unul.

Apa-mi zice: - Vin la mine,
Să te speli, cum se cuvine!
Să te mângâi pe-ndelete,
Cu săpun și cu burete.

Joaca asta cu clăbucul,
Chiar de-mi gădilă năsucul,
Tare-mi place! Las'să joace,
Ca pe-o pajiște pe față,
Că-i doar dis-de-dimineată.

Vine-apoi și periuța,
Dar deodată și dispăre.
Unde-o fi? Păi se dă huța
Peste dinți voioasă tare!

de *Dan Faur*

1. Care sunt personajele poeziei?
2. Tu ai așa prietenii? Povestește, cum te împaci cu ei?

Descoperă și transcrie proverbul:

mama

este

sănătății.

Curățenia

De-a mijatca cu soarele

Trei nourași se jucau de-a mijatca cu soarele. Unul îl acoperea cu spatele, iar ceilalți doi se ascundeau prin ungherele cerului. Soarele una-două și-i prindea cu razele.

Nourașilor le părea rău că n-au și ei în cer o gireadă de paie, un sarai ori măcar o sublaiță, unde ar putea să se ascundă ca lumea.

Dar iată că i-a venit celui mai mic o idee năstrușnică. Pe neprins de veste s-au apropiat unul de altul și s-au făcut un singur nor. Soarele i-a căutat pe ceilalți doi, până i se împleticea picioarele, dar nu i-a găsit.

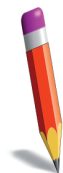
Le-a plăcut acest joc norilor bătrâni care ședeau după deal. S-au urcat în cer și au început și ei a se juca de-a mijatca, până au făcut un singur nor mare care a umplut tot cerul.

Soarele de ciudă și-a scos cuțitul de foc și a spintecat cerul în două. Prin crăpătura *aceasta a început să curgă ploaia.*

S. Vangheli

1. Ce făceau nourașii?
2. Cum s-au ascuns ei de soare?
3. Cum s-a răzbunat soarele pe nourași?

Transcrie propoziția îndrăgită.

Vacanța

Dintre recreații,
Ea e cea mai mare.
Caldă-i ca o vară
Cu caiși în soare.

Veselă-i ca zborul
Scriș de rândunică,
Blândă ca povestea
Spusă de bunică.

Nu fi supărată,
Școala mea
frumoasă,
Vom veni la toamnă
În a doua clasă.

1. Unde ai dori să-ți petreci vacanța mare?
2. Cu ce ai vrea să te ocupi în vacanță?

Ordonează cuvintele:

mare

Vacanța

se

apropie.

vacanța?

îți

Unde

petrece

vei

Transcrie:

Ți-a bătut copilăria-n geam
Și ți-a spus că vrea să mai rămână;
Să o porți cu tine în ghiozdan,
Să-nvățați cuminți limba română.

Adio, drag Abecedar!

– Dragul meu Abecedar,
Ce să-ți spun acuma dar?!
Mulțumesc acum de toate,
Tu ce fostu-mi-ai ca frate...
Nici nu știi ce greu îmi vine,
Ca să mă despart de tine!
– Măi copile, dragul meu,
Crezi că mie nu mi-i greu?!
Uite literele mele,
Luminând ca niște stele,
Te așteaptă-n altă carte
Să vă duceți mai departe.

1. Ce impresii ți-a lăsat abecedarul?

Povestește.

2. Amintește-ți cea mai interesantă pagină.

3. Memorează poezia.

Texte suplimentare

Păcălici la școală

Pană nouă-n pălărie
și hăinuță de postav,
Păcălici pe drum pășește
fudulindu-se grozav.

Dară din ghiozdan ce-atârnă
ca un firicel de pluș?
Ați ghicit? Codița-și scoase
Să ia aer Chițibuș.

Iată școala, dar ce zarvă
e acolo-ntre băieți?
Tii, feciorul lui Tândală,
bătăușul Tândăleț.

A trântit două fete,
pe-un copil l-a înjurat,
Și râzând acum se plimbă
ca un pașă de-ngâmfat.

Păcălici spre el pășește:
–Tândăleț, acum, cât văd,
cere-ți de la toți iertare,
că altminteri e prăpăd!

de Nicolae Labiș

Capitala copilăriei

În fiecare vară
Plec la țară.
Adică într-o Țară
În care împărat
E cel mai înalt deal din sat.
Acolo Nistru
E-un fel de ministru,
Teiul din deal
E-n grad de general,
Și fiecare spic
E un oștean voinic...
Pe-acel tărâm
Copiii beau lapte de salcâm,
Orice izvor
E învățător,
Și fiecare măr
Are semințe de adevăr.

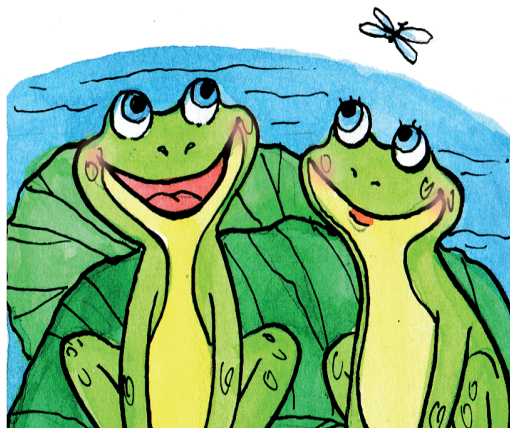

Da, e o Țară minune,
Cea mai dulce
Țară din lume,
Cu râuri albe de lapte,
Cu cetăți de mure coapte,
Luminate feeric
În întuneric
De felinarele
Licuricilor...
Capitala?
Curtea bunicilor.

Arcadie Suceveanu

Povestea broscuțelor

Două broscuțe,
Oac și Verzișor, nu își
cunosc bunica. Într-o
dimineață, pornesc să
o caute. Sar pe o frun-
ză de brusture.

– Tu ești bunica
noastră? o întreabă
Oac. Frunza se legănă
puțin, dar nu spune nimic. Oac și Verzișor pleacă mai
departe. Se opresc pe un harbuz.

– Tu ești bunica noastră? spun ele. Harbuzul tace
neclintit. Pornesc mai departe.

Iată că într-o grădină dau peste un castravete.

– Tu ești bunica noastră? se auzi glasul celor două
broscuțe. Castravetele nici nu le luă în seamă. Fără
să se descurajeze, au intrat într-o curte. Se îndreptau
spre mingea verde a lui Georgică. Au sărit pe ea,
zicând vesele:

– Tu ești bunica noastră?

Mingea se clătină puțin, dar nu spuse nimic. Au
intrat apoi într-o încăpere rece și întunecoasă. Aici,
au văzut o oală verde de lut.

– Ea trebuie să fie bunica noastră! au spus fericite.

Cum vrea Costel să ajungă om mare

Cât de mult dorește Costel să semene cu cei mari! Dar cum? Stă de se gândește: „Dacă mi-aș pune ochelarii bunicului și cravata tatei?...”. Dar iată că vine sora și îi strică tot planul:

– Costel, iar ai uitat să-ți perii hainele și să-ți curăți pantofii!

– N-am timp pentru asemenea fleacuri. Intră în cameră bunica și-l roagă:

– Hai, Costel, să-mi ajuți la depănatul lânii!

– Lasă-mă, bunico; acum am de făcut ceva mult mai important! Bunica pleacă nemulțumită, iar Costel se gândește mai departe. Dar și de data asta îl tulbură mama:

– Costel, fă-ți temele pe mâine.

– Nu pot. Am de dezlegat în gând ceva foarte important... Mă gândesc cum aș putea ajunge om mare.

– E ceva cât se poate de firesc. Numai răbdare și să muncești!

– Am să muncesc și eu când voi fi mare, îi răspunde băiatul.

– Trebuie să muncești de pe acum, să-ți faci singur temele, să-ți perii hainele, să-ți curăți încălțăminte și s-o ajuți pe bunica în gospodărie.

Victor Savetidis

Familie fericită

Mormăică, puiul de urs, întâlnește într-una din zile o zână bună și drăgălașă, care îi zise: „Pentru că ai fost cuminte, spune-mi trei dorințe și o să ți le îndeplinesc”. Mormăică era hotărât să-și dorească ceva care să-l facă cu adevărat fericit.

Și-a dorit prima dată ca tatăl lui să fie sănătos și să trăiască ani mulți. A doua dorință fu îndreptată spre mama lui dragă, căreia îi dori tot sănătate și putere, pentru a putea să ducă toate treburile gospodăriei.

Iar a treia dorință îi dori pădurii bogăție de fructe zemoase, miere și izvoare limpezi, foșnet de frunze și tril de păsărele. „Bine, zise zâna cea drăgălașă, dar, totuși, pentru tine nu-ți dorești chiar nimic?”. „Te-nșeli, Zână Bună! Toate acestea sunt pentru mine și frații mei, pentru că, dacă cele trei dorințe se vor îndeplini, noi vom putea crește mari și sănătoși, într-o familie fericită și îndestulată”.

Victor Savetidis

Omenia și buna înțelegere

Erau odată doi frați. Trăiau în bună înțelegere și cu dreptate. Cel mai mare era însurat, avea copii, iar cel mai mic era flăcău.

Odată, vara, pe vremea secerișului, au strâns grâul la fățare și îl treierau împreună. Grâul curat îl făceau două vravuri totuna de mari. Pentru fiecare câte unul. Într-o bună zi, la prânz, cel mai mare s-a dus în casă să mănânce. Fratele cel mai mic a luat câteva banițe de grâu din grămada lui, le-a pus în grămada fratelui mai mare și a spus:

— El are femeie și copii, lui îi trebuie mai mult. Fie partea lui de grâu mai mare. Mai apoi a venit fratele cel însurat la fățare și s-a dus flăcăul să mănânce. Se uită fratele cel mai mare la vravurile de grâu și se gândește:

— Mie mi-i ușor, sunt la casa mea, am femeie, copii, are cine îmi purta de grijă. Fratele n-are pe nimeni, n-are cine îl ajută, ia să-i dau câteva banițe de grâu. Fie partea lui mai mare.

Așa au trăit ei. Partea de grâu a celor doi frați nu scădea, iar buna înțelegere și omenia creștea.

Poveste populară

neam
vrav

Pădurea

Sorin merge cu bunicul prin pădure. Aerul e proaspăt și curat.

- Să ne odihnim, hotărăște bunicul.

- Bunicule, povestește despre pădure.

- Dragul bunicului, demult, pe aici erau păduri întinse de stejar, de fag și chiar de pin și de brad. Copacii erau înalți și groși. Din tulpina unui stejar foarte gros oamenii au construit o biserică. Se numește **Biserica dintr-un lemn**. Mai târziu oamenii au început să taie pădurea fără chibzuință.

Pe Sorin aerul curat îl îmbie la somn. La plecare, bunicul îi spune:

- Pădurea este **plămânul** planetei. Deaceea oamenii trebuie s-o păstreze cu mare grijă.

Cuprins

Perioada preabecedară	3
Perioada abecedară	
Sunetul și literele A, a	20
Sunetul și literele M, m	22
Sunetul și literele N, n	24
Sunetul și literele U, u	26
Sunetul și literele I, i	28
Sunetul și literele R, r	31
Sunetul și literele E, e	33
Sunetul și literele C, c	35
Sunetul și literele O, o	37
Sunetul și literele Ă, ă	38
Diftongul oa	39
Sunetul și literele Î, î	40
Sunetul și litera â	41
Sunetul și literele L, l	43
Sunetul și literele D, d	45
Sunetul și literele T, t	47
Sunetul și literele Ț, ț	49
Sunetul și literele S, s	51
Sunetul și literele Ș, ș	53
Sunetul și grupul de litere ce	54
Sunetul și grupul de litere ci	55
Sunetul și literele P, p	57
Sunetul și literele F, f	59
Sunetul și literele V, v	61
Sunetul și literele B, b	63
Sunetul și literele J, j	65
Sunetul și literele G, g	67
Sunetul și literele H, h	69
Sunetul și literele Z, z	71

Sunetul și literele X, x	73
Sunetele și grupurile de litere ge, gi	75
Sunetele și grupurile de litere che, ch	77
Sunetele și grupurile de litere ghe, ghi	79
Sunetele și literele K, k, W, w	81
Sunetele și literele Q,q, Y,y	83
Alfabetul limbii române.....	84
Alfabetul în imagini.....	85
Grupuri de litere.....	86
Perioada postabecedară	
Poezia „Pomul înțelepciunii”.....	87
Poezia „Alfabetul”.....	88
Textul „Anotimpurile”.....	89
Textul „Ucraina”.....	90
Poezia „O carte” de C. Dragomir.....	91
Îndrumător în lumea cuvintelor.....	92
Poezia „Limba românească” de G. Sion.....	93
Ei fac limba româna - pom înflorit.....	94
Poezia „Somnoroase păsărele”.....	95
Textul „Ion Creangă”.Poezia „Satul”.....	96
Sufletul poporului ucrainean.	
Poezia „Plopul” de T. Șevcenko.....	97
Poezia „În ziua de Paști” de O. Cazimir.....	98
Poezia „Ziua mamei” de E. Farago.....	99
Poezia „Șapte frați” după Ș. Tita.....	100
Poezia „Fapte bune” de F. Popa.....	101
Textul „Spune adevărul”.....	102
Textul „Învăță să fii politicos”.....	103
Poezia „Omul harnic” de C. Dragomir.....	104
Poezia „Gospodina” de O. Cazimir.....	105
Textul „Corbul și vulpea” după La Fontaine.....	106
Poezia „Prietenii” de Dan Faur.....	107

„De-a mijatca cu soarele”	108
Poezia „Vacanța”	109
Poezia „Adio, drag Abecedari!”	110
Texte suplimentare	
Poezia „Păcălici la școală” de N. Labiș	111
Poezia „Capitala copilăriei” de A. Suceveanu.....	112
Textul „Povestea broscuțelor”	113
Textul „Cum vrea Costel să ajungă om mare” de V.Sa- vetidis.....	114
Textul „Familie fericită” de V. Savetidis.....	115
Textul „Omenia și buna înțelegere.....	116
Textul „Pădurea”	117

Навчальне видання
Пілігач Олена Георгіївна
Магас Ганна Іванівна
Скріпа Олена Костянтинівна

Буквар

Румунська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням
 румунською мовою
 1 клас

Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Румунською мовою

Зав. редакцією *К.В. Даскалюк*
 Редактор *К.В. Даскалюк*
 Художній редактор *І.Б. Шутурма*
 Коректор *М.Л. Істратій*
 Художники *Д.Д. Сонік, Тімофтії В.П.,*
Яблонська С.І., Чернишева С.С.

Формат 70 x 100 $\frac{1}{16}$.
 Умовн. друк. арк. 9,75. Обл.-вид. арк. 11,5.
 Тираж 1061 пр. Зам. №

Державне підприємство
 «Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Світ»
 79008 м. Львів, вул. Галицька, 21
 Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2980 від 19.09.2007
www.svit.gov.ua
 e-mail: office@svit.gov.ua
svit_vydav@ukr.net